

1

9

8

2

Юнак

лютий - березень

february - march

ПРИГАДКА ЩОДО ПЕРЕДПЛАТ ПЛАСТОВИХ ЖУРНАЛІВ

ПРИГАДУЄМО УСІМ НАШИМ ПЕРЕДПЛАТНИКАМ, що згідно з постановою, прийнятою на VII-их і потвердженою на VIII-их ЗБОРАХ КУПО, поодинокі КПСтаршини відповідають за кожнорічне переслання точних адрес і за збирання передплат за пластові журнали від свого членства.

Усі члени пластових станиць зобов'язані влатити передплати у своїх станицях до кінця лютого кожного року. Станичні референти пластових журналів пересилають зібрані влати на початку березня до своєї КПСтаршини, а КПСтаршини до 15 березня зобов'язані влатити загальну суму, відповідно до числа передплатників, яких вони подали на пересланих списках.

Цю нову систему збирання передплат впроваджено з думкою, щоб КПСтаршини мали евіденцію передплатників зі свого терену, а теж, щоб зменшити адміністративні кошти й виелімінувати хронічних довжників.

ПОДБАЙМО УСІ ПРО СВОЄЧАСНЕ ВИКОНАННЯ ЦІЄЇ ПОСТАНОВИ, БО ДО ЦЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАЛИСЬ У НАШОМУ ІМЕНІ УПОВНОВАЖЕНІ НАМИ ДЕЛЕГАТИ НА ЗБОРАХ КУПО.

Пластуни-самітники повинні пересилати належності за журнали до КПС, а нечлени Пласту вплачують передплати прямо до адміністрації.

Згідно з вищезгаданою постановою адміністрація має доручення **здержати висилку журналів** ТИМ, ЩО В НАЗНАЧЕНОМУ РЕЧЕНЦІ НЕ ВПЛАТЯТЬ ПЕРЕДПЛАТ.

ПРОСИМО УСІХ ДОКЛАСТИ СТАРАНЬ, ЩОБ ТОЧНИМ ВПЛАЧЕННЯМ ПЕРЕДПЛАТ І ДАТНАМИ НА ВИДАВНИЧИЙ ФОНД СКРІПИТИ ФІНАНСОВУ БАЗУ ПЛАСТОВОГО ВИДАВНИЦТВА.

АДМІНІСТРАЦІЯ ПЛАСТОВОГО ВИДАВНИЦТВА

УВАГА! УВАГА!

Усіх тих, що надсилають до "Юнака", "Готуйсь" і "Пл. Шлях" будьякі інформації та світлини чи дописи, дуже просимо подати повне ім'я та прізвище особи, що до неї стосується дана інформація, курінну приналежність, місце замешкання, дату, коли дана подія заіснувала тощо. Світлини просимо завжди підписати на звороті чи іншим способом зазначити до кого і чого вона відноситься.

Посилаючи світлини для поміщення, вибирайте чорно-білі та ті з кольорових, які мають чіткі контрасти.
Редакція

ПОМОЖІТЬ НАМ зробити "добре діло" і перешліть дарункову передплату

для зразкових, але незаможних юнаків та юначок, особливо з європейських та південно-американських країн. Вони бажали б дістати та читати «Юнака», але самі не можуть собі його передплатити.

Адміністрація

ПЛАСТОВА КРЕДИТИВКА в Торонті

на корисних умовах

- дає **ПОЗИКИ** та
- **приймає ОЩАДНОСТІ.**
- Пластова Кредитівка міститься у Пластовому Домі в Торонті.
- **Урядові години:**
вівторок і четвер 7-9 вечора,
субота 2-4 по пол.

Plast (Toronto) Credit Union Ltd.,
2199 Bloor St. West, Toronto 21, Ont.
Phone: 769-9998

Пластуни і Пластунки в Торонті!
**СКЛАДАЙТЕ
СВОЇ ОЩАДНОСТІ
у Пластовій Кредитівці!**

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА "ЮНАКА" ВІД 1 СІЧНЯ 1981 р.:

КАНАДА — \$15.00, УСІ ІНШІ КРАЇНИ —
15.00 американських доларів.

Ціна одного прим. — \$1.50.

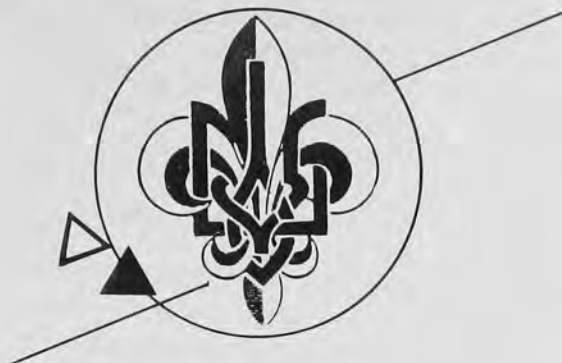
YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2199 Bloor St. West, Toronto, Ont. **M6S 1N2**, Canada Tel.: (416) 769-7855

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ YUNAK MAGAZINE 2199 Bloor St. West, Toronto, Ont. **M6S 1N2**, Canada

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Avenue, Babylon, N. Y. 11702, U.S.A.

SECOND CLASS REGISTRATION NUMBER 2185

"Юнан" — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця крім липня і серпня.
Видає Головна Пластова Булава.

ЗМІСТ

2 Теплий Граніт	В. Ткаченко
Мені тринадцятий минуло	Т. Шевченко
4 Ольга Басараб — сестра Першого Начального Пластуна	**
Радість	О. Теліга
5 Десять років у психушці за вірш на пошану Т. Шевченка	**
3 історії Пласту: Виставка пластових пам'яток	**
6 Об'ява ГПБ (Обіжник ч. 5)	
20 дцята Орликіяда	**
8 Жінка в червоних червках	Г. Кравченко
9 Небо горить	О. Шевченко
10 Що читати? — "На крилах пісні" — М. Коцюбинського	О. Яківчин
11 Біжимо для біженців	Р. Ващун
13 20 Орликіяда	
14 Чому я пластунка?	Б. Прудник
Даруся Градюк — перша гетьманська вірлиця в Едмонтоні	К. Скрипник-Бубель
15 Роксоляна Лучечко — репрезентантка "Юнака" на Балю Преси 1981	О. Кузьмович
16 Мої враження з Балю Преси	Р. Лучечко
Успіхи наших подруг	Д. Градюк
17 Для філіателістів	Б. Ямінський
18 Таборування взимку в природі	**
19 Вишкіл юнацьких виховників на "Вовчій Тропі"	
20-25 Хроніка	
26-27 Обіжник ч. 1 Організаційної Комісії ЮМПЗ-1982	
Замість квітів на могили, датки на прес-фонд	

● На обкладинці: Учасники ходотону "Біжимо для біженців", Торонто, 8. XI. 1981. Фото: ст. пл. Нестор Микитин.

● Ілюстратори цього числа: О. Губарев, Б. Певний, пл. розв. Тася Старух, пл. розв. Христя Юрчук.

Мистецьке оформлення обкладинки і першої сторінки: ст. пл. Марійна Костів-Яворська

Редагує колегія
Головний редактор:
пл. сен. Ольга Кузьмович

Члени редакційної колегії:

пл. сен. Дора Горбачевська
пл. сен. Юрій Данилів
ст. пл. Роман Ващун
пл. розв. Андрій Винницький
пл. сен. Тоня Горохович
ст. пл. Олесь Кузишин
ст. пл. Всеволод Онишневич
пл. сен. Олександра Юзенів

● Усі редакційні матеріали слід слати на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.

ЮНАК

ЛЮТИЙ-БЕРЕЗЕНЬ 1982
Ч. 2-3 (219-220) РІК XX

Інтернаціональне стандартно-серійно число
0044-1384

Згадуючи Тараса Шевченка

Пам'ятник Тарасові Шевченкові у Харнові

ТЕПЛІЙ ГРАНІТ

*Пам'ятник Шевченку. Принесла я квіти
До рясних букетів, що вже хтось поклав.
Доторкнулись руки твердості граніту.
О, який він теплий. Де ж теплінь узав?
Камінь сіруватий нагрівали зрання:
У Дніпрі відбиті золоті сонця,
І вітрів погожих лагідне гойдання,
І любов народу до свого співця.
Та любов поклала стільки ніжноцвіту.
Ним отут так пахне день береговий.
Дихають теплістю прожилки граніту —
І стоїть Шевченко, справді мов живий.*

Валентина Ткаченко

МЕНІ ТРИНАДЦЯТИЙ МИНАЛО

Мені тринадцятий минало.
Я пас ягнята за селом.
Чи то так сонечко сіяло,
Чи так мені чого було?
Мені так любо, любо стало.
Неначе в Бога...
Уже прокликали до паю,
А я собі у бур'яні
Молюся Богу... І не знаю,
Чого маленькому мені
Тойді так приязно молилось,
Чого так весело було?
Господне небо і село,
Ягня, здається, веселилось!
І сонце гріло, не пекло!

Та недовго сонце гріло,
Недовго молилось...
Запекло, почервоніло
І рай запалило.
Мов прокинувся, дивлюся:
Село почорніло,
Боже небо голубее
І те помарніло.
Поглянув я на ягнята —
Не мої ягнята!
Обернувся я на хати —
Нема в мене хати!
Не дав мені Бог нічого!...
І хлинули сльози,
Тяжкі сльози!... А дівчина
При самій дорозі
Недалеко коло мене
Плоскінь вибирала
Та й почула, що я плачу,
Прийшла, привітала,
Утирала мої сльози
І поцілувала...

Неначе сонце засіяло,
Неначе все на світі стало
Моє... лани, гаї, сади!...
І ми, жартуючи, погнали
Чужі ягнята до води.

Бридня!... а й досі, як згадаю,
То серце плаче та болить,
Чому Господь не дав дожити
Малого віку у тім раю.
Умер би орючи на ниві,
Нічого б на світі не знав,
Не був би в світі юродивим,
Людей і (Бога) не прокляв!...

ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ОРИГІНАЛІ І ПЕРЕКЛАДІ

Подаємо тим разом широко відомий вірш Т. Шевченка "Мені тринадцятий минало" в оригіналі й перекладі на англійську мову поетки англійки-Віри Рич, який є поміщений у збірці поем Шевченка різними мовами, видання 1961 року заходами куреня "Ті, що греблі рвуть".

My thirteenth year was wearing on –
Grazing the lambs, one day I was
Beyond the village. The sun shone
Perhaps? Or was it without cause?
Such joy, such joy, as at the throne
Of God I felt . . .
They'd called already for our food,
But I, among the weeds, remained
Alone, and prayed to God. Indeed,
Why I, a small boy, wished to pray
So eagerly, I do not know,
Nor how my happiness was caused.
Around, the village and the Lord's
Sky, the lambs, it seemed, rejoiced,
The sun shone warm – yet did not scorch.

Not long the sun shone fair and warm,
Not long my prayers I murmured,
The sun blazed fiery red above,
And set this heaven burning.
As if aroused from sleep, I looked:
The village had grown dark,
Even God's azure sky above –
That too was cheerless, stark.
I turned my eyes towards the lambs –
These lambs were not mine;
I looked yonder to the houses –
No home there I'd find.
God did not give me anything!

And tears started flowing . . .
Bitter tears . . . But a young girl,
Over by the roadside,
Only a few steps away,

Was plucking hemp, and she
Heard my sobs, came to my side
And spoke kind words to me,
Gently wiped away my tears,
And kissed me tenderly.

It seemed once more the sun shone bright,
As if the whole wide world were mine:
The fields, the spinneys, and the orchards . . .
And laughing, we began to drive
Those lambs, that were not ours, to water.
Idle dreams, indeed! But even
Now, when I recall, my heart
Aches, weeps: why, God, let me not pass
My little span in that dear heaven?
Ploughing the field I would have died,
Ignorant of it all, would not
Have lived on earth an outcast's life
Would not have cursed both men and (God)!

ВАЖЛИВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ ЩОДО

Згідно з постановою, прийнятою на VII-их і потвердженою на VIII-их Зборах КУПО, поодинокі КПСтаршини відповідають за кожнорічне пересилання точних адрес передплатників пластових журналів до **кінця листопада кожного року**, а адміністрація зобов'язана пересилати журнали тільки на ті подані адреси, а крім того ще й на адреси, що їх надіслали передплатники нечлени станиці безпосередньо до адміністрації.

Тому, що до кінця грудня 1981 р. ми одержали тільки частинні списки передплатників від КПСтаршин Австралії, Аргентини і Канади,

ПЕРЕДПЛАТ ПЛАСТОВИХ ЖУРНАЛІВ

а від КПСтаршин ЗСА, Великобританії і Німеччини ми не одержали ніяких замовлень на журнали на 1982 р., ми були змушені здержатись з виданням лютогового числа і видати подвійне число за лютий-березень, з надією, що до кінця лютого наспіють замовлення від усіх КПСтаршин.

При цьому пригадуємо, що станичні референти повинні зібрати передплати за журнали до кінця лютого, а КПСтаршини зобов'язані переслати передплати за замовлені журнали до **15 березня кожного року**.

Адміністрація Пластового Видавництва

ОЛЬГА БАСАРАБ —
СЕСТРА ПЕРШОГО
НАЧАЛЬНОГО
ПЛАСТУНА

Рисунок
сл. п. Петра Андрусева
— Ольга Басараб
(з журналу "Наше
Життя").

У січневому числі "Юнака" відзначили ми двадцяті роковини смерти нашого першого Начального Пластуна — Сірого Лева — проф. Северина Левицького. Звичайно в лютому згадуємо роковини смерті Ольги Басараб. Вона для українських жінок — це символ героїзму та завзяття. Здається немає серед наших читачів таких, що не знали б цього імені та не в'язали його з українськими визвольними змаганнями. Ольга Басараб була членом 1-ої чоти УСС у Львові, провадила харитативну й освітню діяльність у Комітеті Допомоги Раненим і Полоненим у Відні та за це була відзначена міжнародньою організацією Червоний Хрест. Після закінчення 1-ої світової війни вона стала членом Української Військової Організації, і як таку її арештувала польська поліція та замучила під час слідства вночі з 12 на 13 лютого 1924 року. Її героїчна смерть мала великий вплив на українську молодь і вона стала символом непохитної боротьби з ворогом.

Ми — пластуни, мусимо, однак, при тому підкреслювати та добре про те знати, що Ольга Басараб була рідною сестрою Сірого Лева — нашого Начального Пластуна. Це він негайно після її арештування кинувся за допомогою до українських адвокатів і дбайливо щоденно передавав до тюрми їжу для ув'язненої сестри. Але після кількох днів, хоча тюремні власті їжу приймали, від сестри не доходили ніякі вістки. Не зважаючи на всі зусилля, не можна було нічого довідатися, і щойна вістка у комуністичному польському часописі "Трибуна Люду", де студентка медицини — комуністка подавала, що була при медичнім огляді мертвої жінки, замученої польськими поліцейськими, виявила, що цією замученою була Ольга Басараб. Тоді С. Левицький, враз з іншими членами родини,

РАДІСТЬ

Ой, не знаю, що це за причина —
Переходжу обережно вулицю,
І весь час до мене радість тулиться,
Як безжурний вітрогон хлопчина.

До міського руху ми не звикли,
А хлопчина рветься, як метелиця,
Ніби поле перед нами стелиться,
Ніби зникли авта й мотоцикли.

І сама я на ногах не встою,
Пролітаю між людьми похмурими,
Козачка вдаряю попід мурами —
Бо хлопчина не дає спокою.

Олена Теліга

кинулись на розшуки, віднайшли могилу Ольги Басараб і при участі всього українського громадянства справили її величній похорон.

Від того часу рік-річно в роковини смерті замученої відбувалися, дарма, що була заборона польської влади, панахиди на її гробі, а місяць лютий залишився місяцем відзначування героїської смерті О. Левицької-Басараб. Українські політичні в'язні, що перебували у келії ч. 7 тюрми, де загинула Ольга Басараб, найшли там написані її кров'ю два написи. Один це був: "За кров, за сльози за руйну, верни нам, Боже, Україну", а другий: "Вмираю замучена. Помстіть!".

ДЕСЯТЬ РОКІВ У ПСИХУЩІ за вірш на пошану Т. Шевченка

Відзначування Тараса Шевченка в місяці березні стало вже таким звичайним святом, що українська молодь мало що над його змістом застановляється, не прикладає багато уваги, мовляв, — ще одне “національне святкування”.

І так з роками, що ми їх проживаємо на вільній землі, шевченківські святкування щораз рідші, щораз трафаретніші та непомітні. А тимчасом в Україні, де свободних святкувань влада не дозволяє, трапляється таке, що за вірш на пошану нашого Великого Кобзаря можна мати велику кару.

Невідомо, чи наші молоді читачі знають про те, що Анатолія Лупиноса арештовано 28-го травня 1971 року в Києві кілька днів після традиційного вшановування Т. Шевченка біля його пам'ятника. Арештовано його за те, що він прочитав вірші під назвами: “Тарасе, батьку!” і “Я бачив, як безчестили матір”. Суд, який відбувся в грудні того самого року, у відсутності родини, родичів, адвоката й самого підсудного, присудив А. Лупиноса на 10 років “примусового лікування” у спеціальній психічній лікарні чи так званій “психушці”. Не зважаючи на фізичну недугу Лупиноса, на усі зусилля його родини і його самого, він і досі перебуває у психічній лікарні. Про це передістався самвидавний документ на захід, і він був проголошений у нашій пресі. Подано також його адресу: **Анатолій Лупиніс, 302018 г. Орел, ул. Разградская 6. ИЗ-55/1, “А”-1.**

Дорогі молоді Читачі! А що Ви робите в місяці березні, щоб вшанувати найбільшого поета України? Чи знаєте його життя і творчість? Чи готові посвятити йому не десять років життя, а одну годину?

ВИСТАВКА ПЛАСТОВИХ ПАМ'ЯТОК

У березні 1938 року члени Тайного Пласту влаштували у Львові велику виставу пластових пам'яток під опікою й іменем Історично-Культурного Відділу Наукового Товариства ім. Шевченка, з нагоди 25-ліття заснування Українського Пластового Уряду. Виставку підготовано з великою дбайливістю та великим вкладом праці. Її відкрив тодішній голова Наукового Товариства ім. Шевченка д-р І. Раковський, а численні зібраних присутніх привітав пл. сен. Яро Гладкий, зокрема присутніх на тому святі Дрота та Сірого Лева — основників Українського Пласту. Пл. сен. Я. Гладкий, що в тому часі був головою т. зв. Пластового Центру (Тайного Проводу Пласту) виголосив також реферат про історію та значення Українського Пласту.

На виставці були показані пластові прапори, діяграми організаційного росту і розміщення Пласту, пластові однострої, відзнаки, відзначення, гурткові та курінні знамена, чаші, що їх здобули поодинокі курені і пластуни у спортивних змаганнях та маршах, знімки,

ОБ'ЯВА ГОЛОВНОЇ ПЛАСТОВОЇ БУЛАВИ

ОБІЖНИК Ч. 5

До
всіх Крайових Пластових Старшин

Дорогі Подруги й Друзі!

З приводу 70-ліття Пласту відбудуться Ювілейні Міжкрайові Пластові Зустрічі в Австралії, ЗСА, Європі, та святкове відзначення в Аргентині. Треба би нам усім подбати про те, щоб вони були справді міжкрайовими, щоб в кожній Зустрічі були заступлені пластуни з усіх країн, де є Пласт.

Підготовка до Зустрічей вже почалась давно і найвищий час подумати про здобуття фондів для обміну делегаціями. В тій цілі Головна Пластова Булава доручає всім Крайовим Пластовим Старшинам перевести в себе т. зв. "ходотон" (вокатон) під гаслом "ІДУ НА ПЛАСТОВУ ЗУСТРІЧ!" Ходотон можна легко перевести у великих і малих пластових осередках і так здобути потрібні фонди (інструкції залучені).

альбоми, зразки видань і карток. Особливо гарно опрацьовано в знімках мандрівку "Лісових Чортів" по водах Полісся, водний табір "Чорноморців", старанно й з любов'ю виготовлено модель пластового табору на "Соколі".

Цю виставку влаштували ми були з такою дбайливістю вісім років після розв'язання пластової організації. Вона показала, як сильно була вкорінена в українську молодь пластова ідея і яке значення мав Тайний Пластовий Центр. Про виставку писала ціла українська тодішня преса, а зокрема журнал української молоді "На сліді", що в тих роках був продовженням пластового органу "Молодого Життя", виявом ідей та духовости членства Пласту.

Пластові частини повинні зароблені "ходотоном" гроші скласти якнайскорше у своїх Крайових Пластових Старшинах. Крайові Пластові Старшини позвітують про переведення "ходотону" до Головної Пластової Булави до кінця березня 1982 року. Головна Пластова Булава випрацює в порозумінні з КПСтаршинами план розподілу грошей.

В ходотоні можуть брати участь всі пластуни й члени Пластприяту — від наймолодшого новачка до найстаршого сеніора.

Курені УСП та УПС можуть тут бути дуже допоміжними і вести перед.

Закликаємо Вас якнайскорше перевести в себе "ходотон", щоб наші Зустрічі справді були місцем зустрічі нашої пластової молоді.

СКОБ!

За Головну Пластову Булаву
пл. сен. Любомир Романків — голова
пл. сен. Слава Рубель — заст. голови
пл. сен. Олександра Юзенів — ген. секретар

Двадцята Орликіяда

Ця ювілейна Орликіяда відбулася в днях 7 і 8 листопада 1981 року на "Союзівці" і темою її була історія Українського Пласту у його 70-річчя: "Пласт — наша гордість і мрія!"

В цій ювілейній Орликіяді, яку привітала голова Крайової Пластової Старшини в США пл. сен. Евстахія Гойдиш, взяло участь 13 станиць східного побережжя, як також Детройт з півночі й Торонто з Канади.

Всіх учасників-змагунів і змагунок було 269, а всіх зареєстрованих пластунів було 331. Юнацтво змаглося в 15 хлоп'ячих загонах і 17 дівочих.

Комендантом Орликіяди був ст. пл. Богдан Курчак, Орл., бунчужним ст. пл. Марко Лисняк, Орл., а писарем ст. пл. Мира Гнатківська, Бурх.

Як і попередніми роками, організаторами Орликіяди були члени куренів УСП і УПС ім. Гр. Орлика з поміччю членів куреня УСП "Буриверхи". Вперше не був присутній на цій Орликіяді її творець і курінний куреня УПС ім. Григорія Орлика сл. п. пл. сен. Андронік Копистянський, якому недуга не дозволила пережити того рідкісного ювілею.

З Вистави Пластових Пам'яток у
Львові 1938 року. Однострої —
пл. юнана і ст. пластуни.

Фото Я. Савни.

Сл. п. пл. сен. Андронін Копистянський — творець Пластових Орликід.

У висліді змагу передові місця здобули:

Юнаки: 1-ше місце 15 Курінь ім. Івана Чмоли — Торонто — 49 пунктів.

2-ге місце 49 Курінь ім. Д. Вітовського — Трентон — 45 пунктів.

3-тє місце 13 Курінь ім. Т. Чупринки — Детройт — 42 пункти.

Юначки: 1-ше місце 4 Курінь ім. О. Басараб — Філадельфія, 46 пунктів.

2-ге місце 10 Курінь ім. О. Кобилянської — Детройт — 44 пункти.

3-тє місце 14 Курінь ім. О. Теліги — Філадельфія — 39 пунктів.

Експонати пластової самодіяльності:

Юнаки: 1-ше місце Сам. Гурток "Орли" — Кергонксон.

2-ге місце 11 Курінь ім. Р. Мстиславича — Філадельфія.

3-тє місце 49 Курінь ім. Д. Вітовського — Трентон.

Юначки: 1-ше місце 22 Курінь ім. Н. Кобринської — Детройт.

2-ге місце а/50 Курінь ім. О. Лятуринської — Вашингтон; б/18 Курінь ім. О. Пчілки — Нью-Йорк.

3-тє місце 2 Курінь ім. Л. Українки — Нью-Йорк.

Вирізнєння за найкращу відповідь в панелі:

Юнаки: 13 Курінь ім. Т. Чупринки — Детройт.

Юначки: 4 Курінь ім. О. Басараб — Філадельфія.

Вирізнєння за найкращий мистецький виступ:

Юнаки: 11 Курінь ім. Р. Мстиславича — Філадельфія.

Юначки: 22 Курінь ім. Н. Кобринської — Трентон.

Гетьманичем 20-ої Орликіади обрано пл. розв. Євгена Дувалка з Торонта. Його заступником пл. розв. Павла Михаловича з Детройту.

Гетьманівною обрано пл. розв. Адріану Гаврилюк з Вашингтону. Її заступницею — пл. розв. Христю Юзич з Детройту.

***

У тому самому часі, коли відбувалася 20-та Орликіяда на "Союзівці", вже шостий раз члени куреня УПС ім. Гр. Орлика зорганізували т. зв. "Малу Орликіяду", призначену для середньо-американських станиць. Тим разом Мала Орликіяда відбувалася в Клівленді, а її тема була така сама, як 20-ої Орликіади. В ній взяло участь 39 змагунів із станиць Клівленд, Чикаго і Детройт, що були поділені на 5 загонів. Провід Малої Орликіади: пл. сен. Софія Кульчицька, Орл.; пл. сен. М. Витягловський, Орл.; пл. сен. Є. Небеш, Бурл.; ст. пл. Т. Яцишин бунчужний і ст. пл. Л. Серафим — писар.

Висліди змагу:

Перше місце здобув 28 Курінь ім. Кн. Ольги — Клівленд.

Друге місце здобув 10 Курінь ім. О. Кобилянської — Детройт.

Третє місце здобув 13 Курінь ім. Т. Чупринки — Детройт.

Гетьманичем Малої Орликіади обрано пл. розв. Я. Сидір — Клівленд.

Гетьманівною Малої Орликіади обрано пл. розв. Н. Палко — Клівленд.

ХОДОТОН "ІДУ НА ПЛАСТОВУ ЗУСТРІЧ!" Інструкції

1. Ходотон полягає в тому, що станиця, ніш, курінь, гурток, окремі групи, чи поодинокі пластуни — зобов'язуються пройти певну віддаль в милях чи кілометрах.

2. Кожний учасник, навіть якщо іде в групі, шукає собі поручителя (спонзора), який зобов'язється заплатити Пластові певну суму за пройдено учасником "ходотону" віддаль. Побажана сума — принаймні 50 центів від милі.

3. Учасник дістає листу, яну має виповнити. (Зразок залучений).

4. Найкраще організувати "ходотон" групово, а індивідуальні треба зголосити осередкові.

5. Визначення траси: трасу визначає провідник. Вона починається від пункту "А" до пункту "Я", але залежно від віку і бажання можна пройти тільки, наприклад, від "А" до "Б". На початку, на пунктах і на кінці траси, повинні бути судді.

6. В "ходотоні" береться під увагу не час, але віддаль.

7. День "ходотону" варто розголосити, щоб охоча публіка могла дати моральну піддержку учасникам.

Жінка в червоних черевиках

Я сиджу надворі, гріюся на сонці та мрію. А день чудовий — ні хмаринки; сонце сильно шле своє проміння просто на мене. І мені якраз тепер пригадався один день, коли я йшла до школи. Я часто ходжу пішки. Раз, ідучи до школи, думала про те, що буду робити в суботу. Думки переганяли одна одну і не давали можливості зосередитися довго на одній.

Попереду мене саме йшла жінка. Вона незграбно ступала, ніби вперше наділа черевики на високих підборах. Я вже хотіла її обминутися, як вона мене зупинила. Запитала мене англійською мовою, чи не знаю я дороги до станції. Я відповіла, що йду в тому напрямку, то можу їй показати.

Ми кілька хвилин крокували мовчки; тільки було чути, як вона важко ступає, мов би боялась, що от-от похитнеться і впаде. Мене почала дратувати її хода: чліп-пльонк, чліп-пльонк. Я посміхнулася сама до себе і аж здригнулася, коли вона раптом озвалася сердито:

— Чи не можете ви сповільнити ходу?

“Ну, яке вона має право так питати? — подумала я. — Та я їй роблю ласку, погодившись йти з нею. Могла б тільки показати напрямок, а сама піти далі”.

Ми продовжували йти далі, але вона знову заговорила.

— Маю нові черевики, тому не можу швидко йти. Ви знаєте, я така роздратована. Прочитала в газеті, що сьогодні буде зустріч “Перенс без партнерів”. Писали, що відбудеться о восьмій годині в Домі пенсіонерів. То я прийшла, а там нікого не було. Чи не могли б вони точно надрукувати, коли це мало б відбутися? Я подумала, що то вранці, а то напевно буде ввечері. А щоб не запізнитися, я навмисно взяла таксі, — закінчила вона свої жалі.

Потім вона подивилась на мене, мов чекаючи співчуття. Я щось невиразне відповіла. Тоді глянула на її черевики: вони були блискучі, червоні з тонкими підборами.

Мені чогось відразу стало досадно. Чого ця жінка розказує мені про свої турботи?

Я добре її роздивилась. Зовсім проста собі й не дуже красива на вигляд. Рот трохи заширокий, а ніс задовгий та тонкий. Сама ж вона

худенька, але пристійно одягнена. Років під тридцять.

Ми попрощалися біля станції, і я попростувала до школи. Мене брала злість, але чого? Напевно на цю жінку, що так раптово поспувала мені настрій своїми клопатами. Що її примусило скаржитись мені, чужій людині? Я б про такі справи нікому не говорила! Чи це моє діло, що вона не має чоловіка?

Я дійшла до школи та старалась забути про цю подію. Але так не сталося. Я часто пригадую ту жінку ще й тепер, і мені щоразу робиться соромно за мої думки про неї.

Я уявляю собі, як вона вирізала рекламу з газети про зустріч... як вона побачила червоні черевики в вікні крамниці... як вона заощаджувала, щоб купити їх... як вона милувалася перед дзеркалом, одягнувши їх перший раз... як дбайливо вона одягнулась того ранку, гарненько причесалась та підмалювалася... і тому, що вже було пізно, мусила взяти таксі.

Тепер сиджу на сонці та й думаю: що я за людина? Я над нею сміялась, не маючи на це права! Я не мала права гніватись, коли вона просила, щоб ми повільніше йшли. Не знаючи, що за життя у неї було, я мала сумління насміхатися над нею.

Дивлюся на сонце й думаю: хіба воно гріє тільки для мене? Ні, воно гріє і для тієї жінки, і для всіх на світі.

Оповідання Галини Кравченко “Жінка в червоних черевиках” недавно дістало третю нагороду (разом з Таєю Шевченко за її оповід.) на 3-му конкурсі молодечої творчості, який проголосив Літературно-мист. клуб ім. Василя Симоненка в Мелборні, 1977 р.

Із Альманаху “Новий Обрій” ч. 6
Мелборн — Австралія 1980 р.

Лізли і лізли
Молились за добру погоду
Сонце світило нам на дорогу.

На гору, на гору
На маунт Певу.

Милі і милі
Ми ходили

пл. прих. Дана Децин

Старий уже день. Сонце висить низько в небі, сховане за темною хмарою. А під тою хмарою — прогалина в небі, озолочена сонцем. Сонце поволі спускається і все яскравіше замальовує прогалину.

Ось-ось уже вигляне з-під хмари. Уже нижній край підпалився сріблом.

Раптом золота палаюча куля показалася з-під хмари, сліпучояскрава. І вмить похмурий сірий світ перетворився, його облило золоте промінням. Усе — золоте, нереальне. Мов рай. Листя евкаліптів ледь-ледь колише легкий вітер і блищить, мов діаманти. Суха трава прибралася яскравим відтінком. Куди оком не глянь — золотий простір, перерізаний довгими гінами.

Сиджу я біля вогнища зачарований. Аж боюся опустити хоч секунду цієї краси.

А сонце постійно спускається додолу. Проміння слабне, блідне і нарешті — зникає. Тільки горюча куля ще висить ледь-ледь понад обрієм.

Навкруги неї — небо палає, вже не золотом, а барвами — як це трудно окреслити — того ж самого відтінку, що й горючі язики того вогню... Вони якогось глибшого, менш одноманітного тону. А темна хмара вже не темносіра, а змінилася в темнофіолетну. А понад нею, ген аж високо над головою, рожевіють кудлаті хмари.

Але вони становлять лише тло. Увагу приймає до себе червоне сонце, яке горить посеред жовтогарячого неба. Воно спалило своїм промінням темні гори, які раніш видніли на далекому обрії.

Сиджу, прип'ятий до тремтячого червоного сонця. У ньому бачу просторі вільні степи України, де дівчина з руською косого несе воду в відрі, як на тій картині, що висить в мене в кімнаті. У ньому бачу якийсь могутній світ, якесь могутнє життя. У ньому бачу ліпший світ, вищий... Так би мовити — рай на землі. Те сонце обіцяє щось невловиме, щось як надходяче літо весною. О, якби то міг ступити в той край чорвоного сонця, давно вже ступив би. Якби навіть так застигла та жива, чарівна картина, сидів би при ній і читав та перчитував ту нездійснену обіцянку, не зводячи очей...

Але світ суне собі далі. І сонце потопас за обрієм, з якоюсь несамовитою швидкістю. Уже зникла остання іскра вогню поза крючкова тою далекою горою, яка вияскравилася тепер чорним силуетом перед палаючим небом.

А небо горить! Горить безліччю відтінків палкого жару, і в ньому повисла темна хмара, червона, мов здорова кров. По ній простяглися срібні стрічки. Срібні, ангельсько-білі.

Але срібні стрічки прожогом зникають, і червоний тон неба все блідне, змінюється на жовтогарячий, а потім золотий.

Он тут при боці раптом залопотіла крильми сорока, зашелестіло листя, за першою птахою піднялися ще три сороки, щоб знайти інше дерево, де б переспати ніч. У леті лише їхні спини білили в густім сутінку. Ще не присівши на новому дереві, вони розпочали свій чотириголосний дикий спів. Цей сорочий спів, якийсь неклясичний, трохи трагічний, дикий, каже про світ те, що нездатні передати людські слова. Полинув їх спів присмерком.

А небо щораз більше блідне, золотий тон перетворюється на м'якожовтавий. Жовта барва заледве змінюється, мов застигла над обрієм. Але врешті затопила її нічна темрява.

І може казатимете, що я дурень, що сиджу так при вогнищі щовечора, з надією, що вигляне червоне сонце з-поміж мальованих хмар, що небо спалахне. Але я відповім, що ледве чи ще знайдеш у світі широкому таку красу, яка б перевершила красу осіннього заходу сонця.

Олег Шевченко

Це опов. Олега Шевченка недавно дістало другу нагороду на 3-му конкурсі молодечої творчості в Мелборні.

За альманахом "Новий Обрій", 1980 р.

ЩО ЧИТАТИ

“НА КРИЛАХ ПІСНІ” МИХАЙЛА
КОЦЮБИНСЬКОГО

У цьому творі автор описує свою тугу за Україною. Він блукає над берегом Пруту в Бесарабії. Не розвіяв його туги ні чудовий краєвид, ні подих вітру. Його носталгія примушує його забувати про теперішність і повертатись у своїх думках до минулого в Україні. Письменник затоплений у своїх думках настільки, що не завважає чорних хмар на небі. Коли поглянув, думав, що вони разом з ним переживають тугу. Серед дощу почув нагло пісню. Її чиста чудова мелодія неначе пливла до нього й передавала йому привіт з України. Спочатку здавалося йому, що це привид, але як подивився довкруги, побачив колибу.

Коли увійшов у колибу, пісня втихла, а люди почали тихо між собою розмовляти. Але по хвилині пісня знову ожила. Співали всі чумацької. Перед ним чудова мелодія малювала картини України. Бачить він широкий довжезний, повитий тугою степ. У таборі чумацькому сплять чумаки. Повільно пробуджується природа. Сонце своїм золотим промінням освітлює степ. Тільки отаман ходить навколо табору в задумі. Він сумує за родиною, за дружиною. Він наказує мазати вози, ярма направляти, сиві воли запрягати.

“Чи знайоме вам те гостре, до фізичного болю гостре почуття нудьги за рідною країною, яким обкидає серце від довгого пробування на чужині? Чи відомий вам такий психічний стан, коли за один рідний звук, один образ рідний, ладен буваєш заплатити роками життя?”

Михайло Коцюбинський готовий зробити все за те, щоб хоч почути рідний звук або побачити образ з рідної країни. Питає він нас, чи маємо таку тугу, живучи на чужині.

“Не знаю, чи то з усіма таке діється, чи то лише зо мною, спраглим усього рідного, тепер далеко від мене, але звуки пісні, що торкались мого вуха, лягали перед очима фарбами, малювали мені з дивною яскравістю цілі образи”.

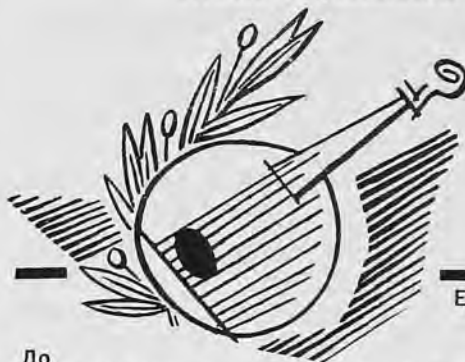
Туга малювала письменникові картини природи України.

“Я перелітав на крилах пісні в давнє минуле, я жив у минулому, я бачив, я чув з тріпотінням сердечним відчував сміток, радість та всі перипетії тих почувань”.

Пісня лучила М. Коцюбинського думками з Україною. Він дуже за нею тужив, тому так прагнув її бачити, сумно було йому без неї.

пл. уч. Оля Яківчик

учениця 10 класу Свято-Миколаївських
Курсів Українознавства, Торонто.

Едмонтон,
25. X. 1981 р.

До
Хвальної редакції журналу “Юнан” в Торонті.
Високоповажана пані Кузьмович!

У Вашому журналі серпень-вересень ц.р. появився допис під назвою “Хроніка в Едмонтоні”, яка має деякі неточності. На жаль, було продано 190 квітків, а не 170, як заплановано у дописі. Більш відбувся у репрезентативній залі готелю Вестін, гості дуже гарно забавлялися, та ніхто не вийшов з причини браку місця, а тим більше ніхто себе не штовхав. На баль запрошено гостей з Вінніпегу панство Л. і О. Шулякевичів, які розвеселявали гостей своїми жартами.

На цю забаву прибуло найбільше гостей за цілих три роки. Було приблизно 800 доларів чистого доходу.

Забаву зорганізували передовсім дві ст. пластунки Ліда Прокопчук та Ірина Снігурович.

Координував приготування ст. пл. Ярема Шулякевич. Успіх був такий великий, що станиця дала признання.

Дуже просимо це наше вияснення помістити при найближчій нагоді.

Дякуємо за Вашу ввічливість та остаємо з пошаною та пластовим привітом СКОБ! І. Снігурович Л. Прокопчук

Біжимо для біженців

Сьогодні в світі дуже багато чути про боротьбу польського народу за свободу. Та мало хто знає, що в Польщі проживає коло 300 тисяч українців. Їхнє життя було і є ще труднішим, ніж навіть життя пересічного польського робітника чи селянина.

Більшість українців у Польщі — це лемки, старовинне українське гірське плем'я. На Лемківщині після Другої Світової Війни діяли численні відділи Української Повстанської Армії, які всякими способами поборювали намагання польської комуністичної влади "добровільно" переселяти лемків до Радянської України. Щоб зламати спротив УПА, польські комуністи перевели так звану "Акцію 'Вісла'", під час якої спеціальні військові відділи Міністерства внутрішніх справ під терором змусили лемків покинути свої рідні села і порозселявали їх у різних місцевостях у Західній Польщі. Між польським населенням розповсюджували зловісні вигадки, що українці ніби всі "бандити і вбивці". Саме слово "українець" деякі люди вживали (і далі вживають!), як образу. Українці в Польщі — це переслідувана меншість, яка хоч і має свою організацію, Українське суспільно-культурне товариство, має дуже мало можливостей для ведення громадської діяльності, особливо серед молоді.

Тому не дивно, що частина учасників української молодіжної прощі до Риму рішила в серпні 1981 р. залишитися в Австрії і попросила там політичного азилу. Австрійський уряд спершу не захотів їх прийняти до табору втікачів у Трайскірхен біля Відня, бо вони уже побували у кількох вільних країнах, а щойно в Австрії в дорозі назад до Польщі рішили лишитися на Заході. Та за допомогою американського телевізійного репортера і технічного персоналу, які викликали директора табору і його заступника на розмову з групою молодих українців, яка закінчилася впусценням її до табору.

Вістку про появу 21 молодих українських біженців в Австрії подав у Торонті під час однієї сесії конгресу Союзу українського студентства Канади голова Канадсько-української імміграційної служби. Студенти відразу обіцяли допомогти своїм ровесникам. Наступним зареагувало старше пластуство, яке на своєму ви-

шкільно-товариському семінарі на початку вересня запропонувало, щоб Пласт поміг спровадити молодих українців з Польщі до Канади. Цією справою зайнялася Крайова Пластова Старшина, яка ще перед кінцем вересня підписала документи, щоб спонзорувати 16 осіб.

Тоді, коли Канада починала займатися спровадженням біженців, КПС в Німеччині стала опікуватися групою в Австрії, яку з табору перевезли до пансіонату (готелика) в альпійському селі Санкт Георген (ім Аттергау) недалеко Зальцбургу. Німецькі пластуни і плас-

тунки відвідували біженців, помагали їм полагоджувати справи, пов'язані з еміграцією, і отримували для них зимовий одяг (треба пам'ятати, що вони приїхали в серпні і мали тільки легкий літній одяг!).

Людина або організація, яка спонзорує іммігранта до Канади, мусить обіцяти, що він або вона буде мати що їсти, в що вбиратися і де мешкати. Тому канадська КПСтаршина підшуквала людей, які були готові дати біженцям помешкання або працю. Та це ще не вистачало. Треба було ще роздобути фонди на цю акцію. КПС вислала заклик до станиць перевести збірки на цю ціль.

Гурток куреня УСП-ок "Лісові мавки" в Торонті (ст. пластуни: Дана Бойко, Марта Бручковська, Христя Желтвай і Маруся Колос) рішив zorganizувати Листопадовий марш у формі ходотону під гаслом: "Біжимо для бі-

Юнацтво і "допоміжний персонал" у формі мамів.

Фото: ст. пл. Нестор Минитин.

женців!" В неділю, 8-го листопада вранці, юнацтво Торонта зібралося на Службу Божу в церкві св. о. Миколая, звідки вони недовго по дев'ятій вирушили трамваєм і підземкою на перший пункт ходотону. Був гарний соняшний день, такий приємний, що навіть старші пластунни, які мерзнули на пунктах, не дуже проклинали свою долю. Траса була досить коротка, бо тільки 10 км., але дехто пробував її ще більше собі "скоротити". Це переважно не вдавалося, бо орлині очі "Лісових мавок" спостерігали кожний крок учасників ходотону, яких було біля сотки.

Ходотон закінчився збіркою і обідом в парку "Сентеніал".

З ходотону в Торонті зібрано дотепер понад дві тисячі доларів. Знаємо також, що пластунни в Гамілтоні під час свого Листопадового маршу зібрали й переслали до КПС \$1,099.13. Пожертви склали також поодинокі пластунни з цілої Канади.

Сеньйори, які того самого дня святкували 50-ліття свого Уладу, зібрали між собою понад сімсот доларів. Багато пластунів брали участь у збірковій кампанії СУСК-у, яка до половини грудня принесла більше, ніж двадцять три тисячі доларів.

II.

Четвер, 14 січня 1982 року. Український Новий Рік. Електронічні годинники на летищі в Торонті показують четверту годину по полудні. Коло виходу з митного уряду стоїть, оглядається і нетерпеливиться група місцевих українців: пластунни, сумівці й працівники Іміграційної і Суспільної Служби. Вже проминуло більше, ніж година часу від прилету літака з Лондону, а "наші" біженці ще досі пропадають у якомусь бюрі, а з ними й голова

Протест! Далі не йдемо! Та друг Марно Янішевський не повірив!
Фото: ст. пл. Нестор Минитин.

ст. пл. Нестор Минитин.

КПС, яка пішла приспішувати працю урядовців. Нараз із-за паравану виходить подруга Даревич, а за нею імigrанти. Ідуть всі вже до виходу. Починають клацати, блискати й бзєніти фотографічні й телевізійні апарати, ідуть в рух червоні гвоздики, що їх ст. пл. Оленка Іванусів по одному роздає всім новопрйбулим, пані з Суспільної Служби енергійно частують їх чоколядками, спонзори шукають "своїх" бйженців, а працівники Імigrаційної Служби перевіряють, чи всі чотирнадцять (12 спонзоровані Пластом, два — СУМ-ом), що мали приїхати, приїхали, і чи їхні документи в порядку.

Після перших кількох хвилин щирих привітань і розціловування ("по-православному"), ситуація починає роз'яснюватися. Імigrантам роздано конверти, в яких включено, між іншим, привіт від КПС і квиток на пластову Маланку. Репортер найбільшої торонтонської газети "Стар" переводить інтерв'ю з чотирма бйженцями. Вони бояться, щоб якось не пошкодити своїм родинам в Польщі й тому дуже обережно відповідають на питання. Та на

питання: "Що збираєтеся перше робити в Канаді?" — всі мають ту саму щиру відповідь: спати! (Від часу їхнього від'їзду з Австрії минуло вже більше, ніж двадцять чотири години!)

В п'ятницю ввечері відбулися у Пластовій Домівці сходи, під час яких бйженці мали нагоду запізнати своїх побратимів, старших пластунів і пластунок, які мають допомогти своїм ровесникам запізнатися з канадським життям. З новорічними побажаннями для новопрйбулих вступила до домівки група колядників із студентського хору "Чари".

У суботу бйженці попали, як сливка в компот, між півтора тисячі торонтської "чесної еліти" на пластовій Маланці. Багато присутніх, пластуни й непластуни, підходило до їхнього стола, розпитувало про перші враження з Канади (ну, з нас усіх) і бажало їм щастя, здоров'я і всього добра в новому житті в Канаді. До цих побажань долучується і редакція "Юнака". Вітаємо!

Двадцята Орликіяда

ДОРОГИЙ ЮНАЧЕ!

Цього року я відбула свою останню Орликіяду, як юначка. Ця подія зробила на мене велике враження.

Тому, що наша курінна була перешноднена, я відповідала за курінь. Усі члени вложили багато часу та енергії в підготовку до Орликіяди. Наші проби відбувалися двічі, а іноді тричі на тиждень: підготовка мистецького виступу, перевірки одностроїв,

гутірки, читання "Життя в Пласті", ігри й забави. За цей довгий час усі члени куреня забули свої особисті сварки чи непорозуміння та всі разом працювали, щоб досягнути мету — перше місце на Орликіяді.

Тому, що я вже була на чотирьох Орликіядах, я залишила своїм подругам багато відповідальності. Вони здивували мене своїм правдивим пластовим духом. Хоч ми не виграли

першого місця на Орликіяді, ми здобули щось важливіше — справжнього духа співпраці та товариського співжиття в курені.

Незадовго я перейду до старшого пластуництва та почну хоити в університет. Це може кинути мене далено з Вашингтону, але я буду все з гордістю підкреслювати, що я належала до 50-го куреня УПЮ-ок ім. Оксани Лятуринської у Вашингтоні.

Скоб! Пл. розв. Нана Гаврилюн

Учасниці з 50-го Куреня УПЮ-ок на Орликіяді. Зліва: Л. Бігун, Т. Ставнича, Т. Коропецьна, А. Гаврилюн, М. Яро-севич, М. Ясінська, С. Звадюн, А. Шипілява.

Юначки 50 Куреня ім. О. Лятуринської у Вашингтоні під час 20-ої Орликіяди.

МОЛОДЕ ПЕРО

Чому я пластунка?

Народилась я в "пластовому однострої". Батько мій вступив до Пласту, коли мав 12 років, а мати — коли мала приблизно 10 років. І тому Пласт для мене є чинником, який цілу родину тримає разом — в українському дусі.

Мета Пласту: виховання української молоді на майбутніх керівників нашої громади. І саме це притягає мене до участі в різних пластових і загально-громадських імпрезах, де я перебуваю в товаристві моїх друзів. Також і народня гордість підказує мені, що я не є той "НОРМ", що п'є пиво і цілий день дивиться на телепередавання.

У Пласті я дістаю певне відпруження, як їду в табір, де живу з природою і де маю душевне задоволення.

Пласт — не політично-партійна організація, а тому в ньому немає сварок чи суперечок на ідейному тлі.

Пласт — "...не жарту, не казки" (уривок з Пісні Закарпатських Пластунів). Це свого роду магнетизм, який притягає малих дітей на сходинах. І це важливе, щоб ми тримали наших українських дітей у своєму середовищі, бо ці діти часто йдуть до чужинців. А цим магнетизмом у Пласті є табори, які відбуваються під час різдвяних вакацій, та різноманітні забави.

Тому, що Пласт працює, щоб у кожній людині розвивати самодіяльність, ми бачимо, що представниками нашої громади в більшості є пластунки. Ці представники досягли провідних становищ тому, що вони жили за пластовими законами і за пластовим гаслом: СКОБ (сильно, красно, обережно, бистро).

Пласт — це довголітня світова організація і тому має досвід у виховній системі, де кладеться наголос на індивідуальну відповідальність і загальне самовиховання. А самодіяльність грає велику роль у юнацтві й в новацтві, де діти виступають в орликіядах, дебатах і під час ватри.

Ми знаємо, що українці є однією з менших етнічних груп в Австралії, а ще менше їх

є членами Пласту. Тому ми мусимо класти наголос не на кількість, а на якість. Валентин Мороз сказав: "Можна вигнати українця з України, але не можна вигнати України з українця". Отже, ця Україна існує в серці. І тому ми показуємо нашу гордість, що ми українці, в міжнародних змаганнях.

Не зважаючи на роздріблення нашої громади, пластова організація тримається разом, час-до-часу з'їжджається на спільний апель. Теми наших гутірок: любов до природи, перша допомога, українська культура, картографія, українська історія тощо. Ясно, що така широка тематика відштовхує "ігнорамусів".

Це ще далеко не всі причини, чому я є в Пласті. Але й ці згадані роблять мене гордою бути пластункою й одночасно українкою.

Богданна Прудник

ДАРУСЯ ГРАДЮК — ПЕРША ГЕТЬМАНСЬКА ВІРЛИЦЯ В ЕДМОНТОНІ

На Святочному Апельі Пластової Станиці в Едмонтоні 1-го листопада 1981 р. іменовано першою Гетьманською Вірлицею пластунку Дарусю Градюк. З того приводу її колишня впорядниця і зв'язкова виголосила слово, в якому найкраще подала активність і характер новоіменованої юначки гетьм. вірлиці.

СЛОВО ВИГОЛОШЕНЕ НА СВЯТОЧНОМУ АПЕЛЮ ПІД ЧАС ІМЕНУВАННЯ

Сьогодні нам всім дуже приємно пережити хвилину іменування Дарусі Градюк першою гетьманською пластовою вірлицею в Едмонтоні. Я була впорядницею Дарусі, коли вона перейшла з новацького роя до юнацького

Зміст

ЮНАК

журнал
пластового
юнацтва

19 — ЦЯТИЙ

1981

РІЧНИК

Заувага: перше число після наголовка статті (перед дужкою) означає число журналу, а число в дужках — сторінки, на яких надрукована стаття чи інший редакційний матеріал.

I. ІДЕОЛОГІЯ І ВИХОВАННЯ

1. Вступні статті, гутірки, розмови з Юними Друзями тощо

Подруга Гребля — Гутірки з Юнами Друзями:

Велич Шевченка 3 (2)

Гасло — "Любим Бога, Україну і ближніх" у житті 11 (2)

Єдність і братерство — гасло у Пласті на 1981-1983 роки 2(12)

"Життя в Пласті" має 60 років 3 (9)

Любов до Бога і пластове юнацтво 5 (2)

"Про душу в пісні і про пісню в душі" 6-7 (2)

Різдво у переживаннях політв'язнів 1 (4)

Скарби, що творять душу народу 4 (3)

Чи корисно й цікаво провели Ви літо? 10 (2)

Чому голодуємо 12 січня? 2 (2)

Як вирости Шевченкова віра й патріотизм? 8-9 (2)

Запалюємо Свят-Вечірню Свічечку 1 (2)

Култ Св. Миколая в українському народі 3 (12)

Святий Юрій 5 (5)

У пам'ять доброго друга "Юнака" 5 (12)

II. ЛІТЕРАТУРА

1. Оповідання, нариси, есеї, спомини

Барагура Володимир — Перші кроки на верхів'я 2 (4-5)

Дибко Ірина — Подія з метеликом 2 (9-10)

Зілинська Людмила — Хвилина 11 (4)

Мястнівський Андрій — Горобина 11 (10)

Павлів Орест — Вершники волі 1 (5-6)

Середа Богдан — Гості здалена 6 (12)

Теліга Олена — Книжкова духовна зброя 2 (7-8)

Чайка Євгенія — У Різдвяний Вечір 1 (12-13)

Чайка Євгенія — Доброзичливість 4 (8-9)

Ю. Л. — От, і дружба! 2 (11-12)

Ю. Л. — "Тихий марш" 1-го Листопада 11 (4)

Ярмиш Юрій — Галілей і юнак 4 (5-6)

Ярмиш Юрій — Прометей та орел 5 (12)

2. Репортажі

Ганкевич А., Гораєцький А., Сімків А., о. Євген — Вітай, Америку і Канадо! 5 (24-25-26)

Ганкевич А., Гораєцький А., Сімків А., о. Євген — "Українські посли" в Римі 6-7 (24-25)

Г. Т. — День Українського Пласту на "Соколі" 11 (17-18)

Н. Дм. — Вечір "Юнака" в Ессендоні 11 (16)

Пластова Група в Римі — Велидень Пластової Групи 10 (6-7-8)

Іванчишин Ю. — Пленарна Сесія СКВУ 10 (9)

Зелений Дуб — Пласт у Дарбі вітає гостей 8-9 (24)

Горбач М. — Так ми пластуємо 10 (16-17)

З подорожного нотатника юнацтва 6-7 (16-17)

В. Федевич — Листопадове свято в Мелборні 10 (12)

Подруга Слава — Коляда в таборі 1 (20)

Попович М. — Український Пласт на "Пін 80" 1 (23-24)

Пише журналіст — кіт Мурлинка 4 (18)

Ю. Л. — Нью-Йорк — країна книжки 1 (15)

Як я відбував "Три пера" — Б. Білаш II 3 (19-20)

3. Вірші

Нараванський С. — Роздум 2 (3)

Кентжинський Богдан — Чолом, Україно 2 (3)

Костенко Ліна — Пливли ми ввечорі лиманом 10 (3)

Костенко Ліна — ** 3 (6-7)

Костенко Ліна — Ті журавлі і їх прощальні сурми 10 (4)

Купчинський Роман — Листопад 11 (3)

Завадович Роман — Йде коляда до нас у гості 1 (2)

З. Р. — Молода Січ 6-7 (3)

Забашта Любов — Пісня про ватри 6-7 (3)

Зацерковний Микола — Доки в серці живуть матері 5 (3)

Златокудр Іван — Наша мова 3 (3)

Низовий Іван — Роздум 2 (3)

Олесь Олександр — Дзвони радісні гудуть 4 (2)

Павличко Дмитро — Концерт у царя 11 (5)

Патер-Пінас Надія — Україна 8-9 (3)

Руденко Микола — ** 2 (3)

Руденко Микола — Мати 5 (3)

Сеник Ірина — Весняне 3 (3)
Ситник Михайло — Різдвяний Вечір 1 (14)
Ситник Михайло — 25-те травня 1926 5 (3)
Стефанович Оленка — Молитва 11 (3)
Чупринка Гр. — Великодні дзвони 4 (2)
Щербюк Пилип — Тарасові Шевченкові 3 (3)
Якір, ЧМ — 29-го квітня 1918 4 (4)

4. Пісні

"Вітай Ісусе" 1 (2)
Іде зірда чудна 12 (18)
Ікер-Зенон Лавришин — "Хоч приснився мені" 3 (5-6)
На небі зірка — коляда 12 (18)
о. Є. Небесняк — Прощальна ватра 6-7 (9)
о. Є. Небесняк — „Спи, Володю, спи” 8-9 (18)
о. Є. Небесняк — Калина 8-9 (18)
О хто, хто Миколая любить 4 (12)

5. Рецензії

а) Що читати:

О. Н. — "Білий орел" Ірини Дибко 2 (8)
Якубович Марко — Микола Джеря 8-9 (14-15)

б) Нові платівки:

Кузишин О. — Українське тріо, Ой співаночни мої 2 (16)
Кузишин О. — Квітка 3 (16-17)
Кузишин О. — Євген Титла — тенор 11 (7-8)
Кузишин О. — Різдво Христове та 7 інших платівок 12 (15)
Н. О. — Нові платівки 4 (12-13)
Кузьмович О. — Стихія, Сини матері 8-9 (17)
Лисак Адріана — "Золоті ворота" 6-7 (6-7)

в) Преса:

Преса для старшого пластуна 5 (18)
Студентські журнали 4 (9)
Ващук Роман — Сумерк "Хіт-Параду Ранку" 2 (10)

III. МОЛОДЕ ПЕРО

Поезія:

Барановська Олена — Сонце є високо 4 (12)
Воронка Наталка — Спогади 10 (15)
Дзвінка Б. — Статуя Свободи 8-9 (8)
Дзвінка Б. — Думки у самоті 10 (4)

Проза:

Бутенко Олена — Найприємніша подія в моєму житті 5 (17)
Ганкевич Андрій — Вакації, вакації... 6-7 (9)
Голуб Віктор — Мій приятель 3 (13)
Грицин Христя — Гутірки 2 (13)
Журналіст кіт Мурліна — лист 12 (13)
Кекіш Рома — Нас любила українська мова 2 (13)
Левицька Христя — "Гірський холод..." 2 (12)
Мармаш Віра — В суботу рано я до школи ходила 3 (14-15)
Маєвська Зірка — У поклони В. Івасюкові 8-9 (5-6)
Певна Олена — "Життя в Пласті" 3 (9-10)
Соневицький Маркіян — Половина року в Семінарії 6-7 (8)
Соневицький Маркіян — Мій рік у Римі 1 (27)

Цурковський Б. — Як ми живемо в Монреалі 4 (19)
Цурковський Б. — Авантюра 8-9 (12-13)
Цурковський Роман — Перший порядковий Синод владик УНЦ в Римі 5 (8)
Якубович Марко — Осінь 4 (19)
Якубович Марко — Розкриваю 8-9 (12)
Якубович Марко — Авантюра 6-7 (10)

Інценізації:

Перші організаційні сходи для сприяння виконання Гельсінкських угод 5 (6-7)
Христини Романа Шухевича 3 (11-12)

IV. СУЧАСНІ ВИЗНАЧНІ УКРАЇНЦІ

Кузьмович Ольга — Володимир Барагура 2 (6), Іван Керницький 3 (4), д-р Марта Хомяк-Богачевська 4 (5), Степан Сулик — Митрополит УНЦ 5 (4), Роман Завадович 5 (5), д-р Володимир Гординський 11 (6)

V. УСПІХИ НАШИХ ПОДРУГ — ДРУЗІВ

Кузьмович Ольга — Маруся Максимович 2 (14)
Кузьмович Ольга — Орісія Ганушевська 2 (14)
Кузьмович Ольга — Юліяна Осінчук 11 (6)
Н. Ю. — Андрій Коломиець 6-7 (8)
Мариняк Оксана — Оксана Мариняк 4 (7)
Пластуни гідно репрезентують українську пресу 2 (15)

VI. УКРАЇНОЗНАВСТВО

Г. Т. — Творчість В. Івасюка і наша молодь 8-9 (6-7)
Гваті Іван — Вияв солідарності з українськими політв'язнями 10 (10-11)
Вілан — Як правильно 6-7 (13), 11 (21-22)
Момент піднесення українського прапора в Чорноморській Флотії 4 (4)
М. К. — Бандуристи "Кольорит" в Австралії 11 (14)
Не забуваймо їх у ті святкові дні 1 (7)
Незвичайний музикант на вулиці 10 (22)
Ткаченко Оля — Гурток для оборони українських політичних в'язнів 10 (10)
Тора Лянге — Україна — це мій рідний край 8-9 (4)
Українська писанка серед чужинців 4 (6)
Чи знаєте усі святкові звичаї? 1 (7)
Соловей Оксана — "Така печаль оступить душу" 3 (7-8)
Як ми тепер відзначаємо Шевченка 3 (8)

VII. ПЛАСТУВАННЯ

"А хто, як не пластуни?" 3 (7)
Братчик Славко — Табір неначе чарівна назка 2 (20-21)
Біланюк Микола — Ще до дискусії про зло в Пласті 3 (17)
Висліди 19-ої "Орликівди" 2 (17)
Два водні пластові табори на Поліссі 4 (10-11), 5 (9-10)
Два добрі діла Пластової Станиці в Монреалі 3 (17)
Гарячка, ЧМ — Морський табір 5 (16)
Глуховецький А. — День Солідарності з українськими політичними в'язнями 4 (22)
З минулого Пласту 1 (9)
Курін "Чорноморські Хвилі" 4 (14-15)
"Лісова Школа" — "Школа Будаєвих" 5 (13-14)

Пезьо, ЛЧ — Перше пластове шатро 3 (10-11)
 Пластун, готовий відбутися ув'язнення за Юрія Шухвеича 4 (23)
 Український Пласт має 70 років 1 (10)
 "Форум" про Пласт 2 (12)
 60 років від появи "Молодого Життя" 2 (16-17)
 Юнацтво в США збирає матеріали про історію Пласту 1 (11)
 Чехут Богдан — Як Дуко палив ватру 8-9 (9-10)
 Савчинський О. — "Араб" на Соколі 11 (11-12)
 Перший Гетьманський Скоб — Ювілят 11 (9-10)
 Івасівна Михайло — Останнє легальне Свято Весни в 1930 р. 8-9 (10-11)
 Дещо про початки новацтва 6-7 (5)
 З практичного пластування:
 Варимо в природі без споруд 6-7 (22)

VIII. СПОРТ

Н-ин О. — 7-ий Спортивно-Вишкільний Табір ім. О. Карачевського 2 (22)
 Кушнір Рома — Яка солодна перемога 3 (19)
 Подруга Слава — Ідемо на Союзівку 12 (14)
 Рубель Я. — Успіхи пластунів у спортивних змаганнях УСЦАН 1 (17)
 Юзенів Р. — Хрестоносцький турнір ношинівки 8-9 (26)
 Спортові Ігрища Української молоді 11 (23-24)
 Успіхи пластунів у 25-их плавацьких змаганнях УСЦАН-у 11 (24-25)

IX. ХРОНІКА ПЛАСТОВОГО ЖИТТЯ

Біланюк Микола — Моє таборування 2 (26)
 Богданно — Денник пластуна 6-7 (4-5)
 Відзначення Дня Солідарності в Сіранузах 5 (22-23)
 Воронка Наталка — Свято Весни 1918 р. 10 (18)
 Воронка Наталка — Я сестричка 12 (22)
 Воронка Наталка — Мій останній юнацький табір 8-9 (23)
 "Білосніжка" давна, давно тому... 4 (24-25)
 Гереть Ліда — Дещо про юнацтво Ютіки 2 (23)
 Гордієнко А. — Крайовий табір учасниць 1981 р. 11 (26-27)
 Гарух З. — Моя стрічка 6-7 (23)
 Геврик Адріан — Як було влітку в таборі? 12 (20)
 Градюк Даруся — А в Едмонтоні... 8-9 (26-27)
 Гурток "Соловейки" у Пассейк 11 (13-14)
 Гула Тарас — Табір "Золота Булава" 1 (27)
 Даревич Роман — Моє таборування 6-7 (25)
 Джулинська Рома — Спортовий день 3 (21)
 Л. — Вечір "Юнака" в Нью-Йорку 6-7 (11-12)
 Л. Ю. — Був собі гурток "Блискавка" 6-7 (14-15)
 Леонард Натруся — Спомин про літо 12 (20)
 Леонард Натруся — Ідемо на курінну прогулянку 8-9 (24-25)
 Нігічан Данило — День Пластуна на "Вовчій тропі" 12 (19)
 Кочман Св. — Фестиваль молоді для відзначення 60-річчя літературної праці Романа Завадовича 11 (25-26)
 Коломиєць Андрій — Побратимські пригоди 8-9 (21)
 Кравець О. — Пригоди в таборі 6-7 (23)
 Мізюк Юрій — Дивні пригоди на "Вовчій Тропі" 3 (25)
 Мізюк Юрій — Фестиваль у Трентоні 8-9 (27)
 Мончак Юрій — Полянка змагань 1 (25-26)
 Максимович Маруся — А та савна... 8-9 (22-23)
 М. Т. — Спільне св. Причастя Пластової Станиці в Нью-Йорку 6-7 (23)

Ощудляк Марта — Мандрівний табір "Зложений ноц" 3 (24)
 Панчук Наталія — Про їжачка і сніданок 10 (5)
 Перекліта Д. — Наша гурткова прогулянка 10 (19-20)
 Петрівський А. — З таборових буднів 4 (26)
 Прокопець Леся — Листопадовий марш 3 (24)
 Попович Дана — Чому я приїхала на вишкіл 4 (25)
 Пластове перо — Вечір "Юнака" Мелборн 12 (19)
 Пластова Ялинна в Рочестері 5 (23)
 Рибак Тереса — Триденна прогулянка 12 (22)
 Рихтицька Ксеня — Спогади з табору 2 (23)
 Родінує Роман — Табір "13 гірських пригод" 2 (24-25)
 Савчук Н. — Прогулянка з табору 6-7 (26)
 Смолинець Гриць — Драма 3 (21)
 Семенюк Андрій — Пластова Зустріч в Бредфорді 10 (8)
 Соневицький Маркіян — Мій рік у Римі 1 (27)
 Соневицький Маркіян — У спортовому таборі 6-7 (25)
 Спех О. — Табір юнаків 8-9 (25)
 Хархаліс Андрій — Лещатарський табір "Нижче зера" 5 (21-22)
 Чорна Ліда — Кобзарський табір 1980 2 (25)
 Чорний О. — Відзначення 12 січня в Мюнхені 6-7 (23)
 Чорний Т. — VIII Пластовий Табір в Німеччині 10 (20-21)
 Ч. Я. — Уродини Джіні 6-7 (26)
 Ч. Я. — День Солідарності в Нью-Йорку 5 (20)
 Федорина Натруся — В Парку Ярмарків 6-7 (22)
 Цурковський Б. — Я був свідком величної події 4 (25)
 Швед П. — Стійна 6-7 (26)
 Юрцан Ганя — День у таборі 3 (22)
 Юзич Христя — Свято Івана Купала на таборі 10 (19)
 Янулович Марко — Свято Івана Купала 3 (22)
 Янулович Марко — Подія, що мені залишилася в пам'яті 4 (26)

X. РІЗНЕ

1. Редакційне:

Замість квітів 1 (28), 2 (27-28), 3 (28), 4 (27-28), 5 (27-28), 67 (28), 8-9 (28), 10 (23-24), 11 (27-28), 12 (23-24)
 Привітання різдвяні 1 (2)
 Привітання великодні 4 (2)
 Просимо вибачення 4 (13), 3 (18)
 Повідомлення про табори 4 (16-17), 5 (15), 6-7 (19)
 Список датків на пресфонд і список дарункових передплат 1 (28), 2 (27), 3 (28), 4 (27), 5 (27), 6-7 (28), 8-9 (28), 10 (24), 11 (27), 12 (23-24)

2. Пластунам на вушко:

Поради Подруги Дзвінни 8-9 (19), 11 (13)
 Поради Подруги Дзвінни і О. Кузьмович 12 (17)

3. З природи і техніки:

Вовк Андрій — Один день на ракетних змаганнях 8-9 (20)
 Михайловський Л. — Солює співочий дрізд 6-9 (7)
 "Неопалима купина" 8-9 (8)

4. Філателія:

Онишкевич В. — Філателія Визвольної боротьби 2 (19)
 Привіт з Бразилії 4 (13)
 Ямїнський Борис — Світова виставка поштових марок у Відні 6-7 (18)

5. Фоторепортер питає:

Фоторепортер питає 1 (21), 2 (18)

6. Різне та цікаве:

Назви пальців 8-9 (14)

Прантичний компас 2 (21)

7. Треба нам знати:

А. Шептицький — Праведник світу 11 (3)

Опера "Купало" в Едмонтоні 9 (12)

Українська гімназія в Європі 5 (15)

Чи знаєте, що сталося в Пласті? 1 (9)

Чи знаєте скільки юнацтва в поодиноких країнах? 11 (12)

Чи знаєте, що... 1 (9)

8. Загадки і розваги:

Веселий куток 2 (13), 6-7 (12), 5 (15)

Загадки 3 (18)

Словогра 4 (23), 5 (19), 6-7 (20), 11 (21)

Спробуйте відшукати 12 (18)

Прецлі 11 (20)

Рисункові усмішки 2 (21)

9. Листування, привіти, занлики:

До нас пишуть 3 (26-27), 4 (18), 6-7 (27-28), 10 (22), 11 (22)

Важливі повідомлення 1 (8), 4 (16), 4 (26)

Привіти 3 (27), 10 (12-13)

Наші найкращі друзі 4 (28)

Таборова карта 4 (17)

3 нагоди вінчання на Пресфонд "Юнака" 5 (18)

3 листів до редакції... 11 (22-23)

Ваші заощадження складайте, а позички
на всякі потреби беріть у фінансовій
установі, що їй на ім'я:

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА "САМОПОМІЧ" У ДІТРОЙТІ

ТРИ БЮРА ДЛЯ ВАШИХ ПОСЛУГ

НА ЗАХОДІ МІСТА

7346 Michigan Avenue

At Tarnow

Detroit, Michigan 48210

Tel.: 841-2390

У ВОРРЕНІ

28792 Royan Road

Warren, Michigan 48092

In The King Plaza Just South of 12 Mile Rd.

Tel.: 573-7074

ГОЛОВНЕ БЮРО

11838 Jos. Campau Avenue

Hamtramck, Michigan 48212

Tel.: 891-4100

Щадіть — Позичайте — Обезпечуйтесь.

УКРАЇНСЬКА ШАДНИЦЯ

UKRAINIAN SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1321-23 West Lindley Avenue
Philadelphia, Pa. 19141

НАШІ УСЛУГИ:

- Даємо моргеджі на догідних умовах сплати;
- Платимо високі відсотки від ощадностей і сертифікатів;
- Видаємо подорожні чеки і грошові перекази;
- Уділяємо безкоштовно фахові і правні поради.

ГОДИНИ ПРАЦІ:

кожного дня від 9-ої ранку до 3-ої по пол.,
в п'ятницю до 7-ої год. вечора.

Тел. Щадниці: (215) 329-7080-81

Наше гасло: З громадою і для громади!

Наша девіза: Сумлінна і фахова обслуга!

РОЗГАДКИ ЗАГАДОК

Ребус - с загадка

Ребус був поміщений в ч. 1 (218) на стор. 20.

(б) не (п) ("пень" перевернуто, читається
навпаки) — дерево — (т)аз — лист — (кв)очка
— ми(ша) — не — (б)люд (о) — (ш)ина — а
— на в час є.

Не дерево, а з листочками, не людина, а
навчає (книга).

ШАРАДИ:

1. Два перші мої склади
У нотах пошукай,
Як слово хочеш мати, —
Ще вигук додай.
2. Перше — у нотах, друге — у грі,
Разом — мають усі столлярі.
3. Напій — перше означає,
Друге — з неба опадає,
Ціле ж я — міркуй як слід —
Соковитий, гарний плід.

гуртка. Дівчата вибрали собі назву "Рання роса". Це був примірний гурток — всі членки цього гуртка здобули першу пробу і склали присягу за шість місяців перебування в юнацтві. Це згідне з пластовим правильником, але нормально триває не менше року, щоб гурток був готовий до проби й присяги. Даруся була першою гуртковою цього гуртка. За шість років юнакування Даруся здобуває 5 юнацьких відзначень, була два рази курінною, курінним суддею та займала інші пости в гуртку та курені.

Народилася Даруся в далекій Новій Зеландії, а по смерті свого батька дворічною дівчинкою, з мамою та молодшою сестричкою, прибула до Едмонтону. В 1967 році записується до новацтва, де вже на першому своєму таборі дістає нагороду за найкращу поведінку. В листопаді 1974 року, на пластовій ватрі, переходить до юнацтва. Здобуває третю пробу в 1979 році, а 1981 року Начальний Пластун іменував її Гетьманською пластовою вірлицею.

В часі свого юнацького пластування була учасником табору в Монреалі, табору "Золота булава", інструкторкою на юнацьких таборах та сестричкою на таборах новацьких. В 1980 році перейшла вишкіл юнацьких виховниць. Тепер Даруся є впорядницею гуртка юначок "Водограй". Закінчила з успіхом рідну школу при парафії св. Юрія, Курси українознавства ім. Івана Франка. Здобула нагороду від Едмонтонського українського клубу професіоналістів. Студіює на другому році вишколу медсестер в Едмонтонському університеті. Любить музику, співає в молодечому хорі СУМК та знаному нам всім хорі "Дніпро". Обрано її до "Тін Каунсел" Альберти.

Ціле літо 1981 року Даруся керувала писанням історії Пласту в Едмонтоні, упорядковувала архів, започаткувала книжку "Успіхи наших друзів". Написала Історію едмонтонських пластових таборів та Історію куреня юнаків. Її гурток юначок склав свою присягу на вірність Богові й Україні.

Пласт приготував Дарусю Градюк до дальшого життєвого шляху. Віримо, що будемо бачити Дарусю провідною-активною членкою українського Пласту.

Хай щасливими будуть Твої, Дарусю, дальші дні.

Ксеня Скрипник-Бубель
впорядниця, а пізніше зв'язкова.

О. Кузьмович

РОКСОЛЯНА ЛУЧЕЧКО НА БАЛЮ ПРЕСИ 1981

Роксоляна Лученко
— репрезентантка
"Юнака" на Балю
Преси, США 1981 р.

Здається, відколи відбуваються щорічні балі української преси в США, що їх улаштовують у Філадельфії Фінансова Комісія СФУЖО і Спілка Українських Журналістів Америки, наших пластунок, які репрезентують "Юнака", завжди особливо відмічують чи нагороджують.

Так було також на останньому 9-му вже з черги Балі української преси, що відбувся у листопаді 1981 р. Тим разом наш журнал заступала пл. розв. Роксоляна Лучечко, член 18-го Куреня УПЮ-ок ім. Олени Пчілки з Нью Йорку. Поміж 18-ти кандидатками, Роксоляна була одною із чотирьох вирізнених і це із підкресленням, що вирізняється її за знання України.

Роксоляна пластує від сьомого року життя, відбула вже п'ять пластових таборів на Пластовій Оселі "Вовча Тропа" і брала участь у майже всіх Святах Юрія та "Орликіядах" останніх років. Новакувала Роксоляна у Пластовій Станиці Джерзі Сіті, де живе досі зі своїми батьками та ходить до найвищої кляси середньої католицької школи.

Тепер Роксоляна активна членка 18-го Куреня УПЮ-ок в Нью-Йорку, де виконувала різні курінні діловодства, а тепер є допоміжною новацькою виховницею.

У 1980 р. вона з відзначенням закінчила Школу Українознавства в Нью-Йорку, а в поточному році є в цій самій школі допоміжною учителькою.

Поза пластуванням і українознавством, Роксоляна від наймолодшого віку зацікавлена музикою, була ученицею Музичного Садочку, а відтак фортепіану й балету. Крім музики її цікавить спорт — особливо відбиванка.

Наша репрезентантка не лише принесла славу "Юнакові" на Балі Преси, але також написала свої враження із цього балю, які з радістю містимо у тому числі з надією, що Роксоляна буде тепер не раз виступати на сторінках нашого журналу.

МОЇ ВРАЖЕННЯ З БАЛЮ ПРЕСИ

Про щорічні балі української преси в Філадельфії я не раз чула від моїх подруг у Пластовій Станиці в Нью-Йорку, що брали участь в тих балах, а також бачила дописи й знімки у "Юнаку" та "Свободі". В останньому балі, що відбувся 7-го листопада 1981 р. я мала нагоду брати участь, як репрезентантка "Юнака".

Пл. розв. Роксоляна Лученко з ст. пл. О. Данилюком на Балю Преси США, 1981 р.

Мій вибір на цей бал я прийняла як приємність, почесність і обов'язок. Правду сказавши, мені не дуже "усміхалася" дата балю, бо того самого дня ранком 100 миль від Філадельфії я чотири години відбувала важкий іспит до каледжу. Але то було для мене щось нове, варте труду і посвяти. Тим більше, що тут йшлося про репрезентацію "Юнака", а тим самим і цілого Пласту.

Сам бал, церемонія і все, що було з ним зв'язане, зробили на мене дуже гарне враження. Це нагадувало мені мій минулорічний дебют на балі "Червоної Канили" в Нью-Йорку.

Заля була виповнена гістьми. Оркестра "Темпо" зі своєю добірною музикою до модерних і традиційних танців чудово бавила молодших і старших. Моїм "ескортом" був мій довголітній товариш зі станиці в Нью-Йорку ст. пл. Олег Данилюк. До змагу за кралою Балю Преси стануло 18 кандидаток, так, що журі мусіло напевно добре напрацюватися і нажуритися. Одним моїм невеличким розчаруванням була заля балю, яка, на мою думку,

гарна на звичайні забори, але не на такого роду балю.

Я дуже дякую редакції "Юнака" за довіру до мене, а журі балю за відзначення мене. Але на мою думку, найбільша подяка належить організаторам того балю: СФУЖО і СУЖА за те, що дали нам молодим змогу брати в ньому участь, а ще молодшим від нас можливість мріяти про участь в Балі Української Преси в найближчому майбутньому.

пл. розв. Роксоляна Лученко

УСПІХИ НАШИХ ПОДРУГ

Недавно довідалася я, що одна юначка VI-го Куреня УПЮ-ок ім. Уляни Кравченко в Едмонтоні одержала становище, про яке я хочу повідомити читачів "Юнака".

Пл. уч. Віра Пастушенко — член Гуртка "Ізмарагд" восени 1981 року стала пажем в Албертійському Парляменті. Це великий обов'язок і почесність. Ми радіємо, що одна з наших юначок має нагоду виконувати важливу функцію в парляменті.

Віра народилася 3 вересня 1966 року. Ставши юначкою, займала різні пости, а тепер є заступницею курінної.

Тепер Віра ходить до 10 класу. У 7-мій, 8-й і 9-й класах вона одержала нагороди за французьку мову, а в 9-й класі за найкращі успіхи з усіх предметів. Крім цього, Віра ходить на курси українознавства, де також одержує нагороди за успіхи в науці.

Бажемо Вірі дальших успіхів і приємних пригод.

Гетьм. вірлиця Даруся Градюк, Едмонтон

НОВИЙ УСПІХ СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ ФІЛАТЕЛІСТІВ АВСТРІЇ

В часі від 27 до 29 листопада 1981 р. Союз Українських Філателістів Австрії (СУФА) організував свою вже 11-ту різдвяну виставку поштових марок. Цього разу в рамках "Різдвяної виставки культурного відділу уряду міста Відня" у віденській ратуші. З цього приводу австрійська державна пошта випустила аж три двомовні німецько-українські спеціальні поштові штемплі.

27 листопада 1981 р. спеціальний пошто-вий відділ у віденській ратуші вживав ще до-датковий штемпель "першоднівки" до нової різдвяної марки Австрії, яка зображує соло-м'яний вертеп з провінції Бургенлянд. Спеці-яльний поштовий штемпель того дня показує одну з найпрославлених українських ікон Богоматері — Жировицьку Богоматір. Репліка цієї ікони знаходиться на за престольній стіні української католицької церкви свв. Сергія і Вакха в Римі, а копія цієї ікони поміщена в каплиці української папської колегії св. Свящ. Йосафата в Римі.

Штемпель з 28 листопада ц. р. зображує герби колишніх, Австрією зайнятих країн, Га-личини і Буковини. СУФА використовує ви-пуск австрійської марки з портретом цісаря Йосифа II. (200-річчя євангелицької церкви в Австрії) для цього штемпля. За часів володін-ня Йосифа II Галичина (1772) і Буковина (1775) припали Австрії й тому цісар об'їжджав ці но-вонабуті провінції.

Спеціальний штемпель з 29 листопада 1981 р. присвячений "Різдвяній виставці культурно-

го відділу уряду міста Відня". Він показує ві-денську ратушу і різдвяний ярмарок.

Проекти всіх трьох штемплів виготовив наш український графік і мистець з Відня інж. Ер-гард Штайнгаген. Для кожного штемпля СУФА випустив спеціальну чотириколіорову коверту.

Б. Ямінський

РІЗНЕ ТА ЦІКАВЕ

Чарівна скрипка

Віктор Павчуг із Чехо-Словаччини змай-стрував скрипку — єдину у своєму роді. Зро-бив він її із семи тисяч сірників. Інструмент має на диво прегарний звук.

Літаючі рибалки

В Тихому океані, біля берегів Південної Америки, там де сходяться тепла і холодна те-чії води, птахи з'їдають біля 25 мільйонів цен-тнерів риби на рік. Це приблизно одна деся-та того, що ловлять рибалки цілого світу.

Чемпіон

Серед звірів найкращим пливачком на дов-гі віддалі є білий ведмідь. Його зустрічають у морі на 600 кілометрів від найближчого бе-рега.

ФРАЗИ

На речі дивився власними очима, але ке-рувався чужими настановами.

Срібне весілля тільки тоді приносить ра-дість, — говорив один чоловік, — як маєш зо-лоту жінку.

А чи є десь маски на дволикі лиця???

Іван Сенюк

Таборування взимку в природі

Ще перед кількома роками ми знали лише про зимові прогулянки і таборування в природі наших пластунів у Західній Канаді. Про це вони писали не раз до "Юнака".

Але тепер, коли мандрівка навпростець на лещатах стала "останньою модою", серед усіх зацікавлених лещатарством в Північній Америці, загальна преса повна вказівок та інформацій про можливості мандрівки в Національних Парках та інших призначених для мандрівок у просторах саме у зимових місяцях.

Як читаємо, зимовий сезон у цих Парках триває тепер від 20-го грудня до 10-го березня, і в тому часі можна їх відвідувати й мандрувати чи таборувати. Розуміється, остерігають, що треба зголошуватись за місцем до таборування вже завчасу, бо кожного року є більше зимових мандрівників.

Зимовим мандрівкам у природі сприяє щораз кращий виряд, що запевляє тепло й легкість. Це загально прийняті тепер куртки та спимішки з гусячого пуху, легкі шатра зі синтетичних матеріалів і суха, але поживна їжа. Все те аналогічне до виряду на літню мандрівку в гори. Конечним на зимову мандрівку є крем на обличчя, що хоронить від сильних зимових променів сонця і суха їжа — мішанина родзінків, шоколяди та горіхів, яка дає потрібну енергію до мандрівки на лещатах, що зуживає куди більше енергії як звичайна їзда на лещатах по похилому терені.

Всю поживу приготується в зимі з сухих складників при допомозі теплої води, яку гріється на малих мандрівних пічках. Дораджується плянувати такі мандрівки лише там, де є відповідна охорона т.зв. "ренджерс" —

урядників Національних Парків. Вони теж ви-
позичають звичайно мандрівні лещата чи т.зв.
"снігові черевики". Вони також можуть ви-
почити "снігові авта", якими можуть поруша-
тися на головних дорогах парків та прийти в
потребі з допомогою. Звичайно більшість зи-
мових мандрівників повертається на нічліг до
колиб, але є вже багато відважних, що ночу-
ють в шатрах, маючи відповідні підстілки та
відповідно теплі спимішки. Кажуть, що досі
майже не було дотепер сильних відморожень
чи поважніших випадків. Отже, може й пласту-
нам в інших частинах США треба пробувати,
так як друзям у Західній Канаді, такого зимо-
вого таборування? Лише не забувайте при то-
му, що пластун обережний...

ВІДГУКИ ЧИТАЧІВ НА ЗМІСТ ЦЬОГО ЧИСЛА "ЮНАКА"

Від Редакції: Щоб збільшити зацікавлення Чи-
тачів змістом "Юнака", активізувати їх до ви-
міни думок щодо поміщеного матеріалу, пода-
ємо кілька запитів і дуже просимо Читачів від-
гукнутися на них. Відповідайте індивідуально
або цілим гуртком, чи в імені куреня, адресу-
ючи відповіді Головній Редакторці — подрузі
Ользі Кузьмович.

Mrs. O. Kuzmowycz
221 Fire Island Avenue,
Babylon, N.Y. 11702, U.S.A.

1. Що з матеріалів у цьому числі мені найбільше подо-
балось? Чому?
2. Що є нове для мене й цікаве?
  - а) Мені особисто пригодилося, бо цікавлюся . . . . .
  - б) Пригодиться в праці гуртка, куреня, станиці, для
плекання культури товариського співжиття . . . . .
  - в) Допоможе краще зрозуміти пластову проблематику,
події з українського громадського життя, для покращання
моєї загальної освіти, для українознавства.
3. Який знімок чи ілюстрація подобалася, бо добре ви-
конана і відповідно дібрана?

(орма). — Шістнадцять пластунів і пластунок у віці від 16-ти до 21-го року відбули цього річний вишкіл юнацьких виховників США на пластовій оселі “Вовча Тропа” в днях від 8-го до 16-го серпня.

Учасники вишколу охристили свій табір “Пісня в душі”. Цю назву взято у скороченні зі заголовку твору “Про душу в пісні і про пісню в душі” українського поета Миколи Холодного, в якому автор описує знищення української народної пісні в контексті русифікації.

Учасники — члени пластових уладів юнацтва та старшого пластуництва — прибули на вишкіл із різних станиць у США: Чінаго, Дітройт, Філядельфія, Нью-Йорк, Ньюарк, Нью-Гейвен і Сіранузи.

Вишкіл провадили пл. сен. Христя Навроцька, комендантка; ст. пл. Рома Сохан-Гадзевич заступниця комендантки; Михайло Хариш бунчужний; Марта Коломиєць, писар; Петро Лазарчук і Ляля Войтович. Інструктори.

Митрополит Стефан проповідує під час служби Божої на Оселі Вовча Тропа, США.

Учасники вишколу вислухали гутірки та обговорили такі теми: пластова виховна система, релігійне та національне виховання, ціль і ідеологія Пласту, роля виховника, українське середовище, різниці й схожості у виховних підходах до юнацтва і новацтва, психологічний розвиток молоді людини, юнацькі імпрези та планування і переведення занять для пластунів у юнацькому віці (11-17).

Учасники вишколу юнацьких виховників на “Вовчій Тропі”.

Програма включала також спів, вогники і практичні заняття. Завершенням курсу було писання тримісячного плану праці для юнацького гуртка.

Учасники мали також нагоду відбутися прогулянку до театру в Четгемі, де літній ансамбль акторів ставив п'єсу “Мюзик ман”.

Крім цього, учасники відбули південну мандрівку та забавлялися на вечірці й на Вечорі “Юнака”. Вечором “Юнака”, який присвячено пластовому журналові “Юнак”, вів Ромко Юзенів, який вже не раз був майстром церемоній на таких вечорах у пластовій станиці в Нью-Йорку.

Вишкіл офіційно закрито у неділю вранці, 16-го серпня, роздачею таборових відзначок та проголошенням першунів курсу.

Перше місце в точуванні здобули Маруся Максимович і Ярема Гриців (обоє з Філядельфії); друге Оріся Гриців (Філядельфія), Оля Явна (Ньюарк) і Роман Колодчин (Дітройт); третє — Олег Данилюк і Влодно Яремчук (обидва з Нью-Йорку).

За “Свободою”

Пластун є ощадний...
 (4-та точка пластового Закону)
 ... добре також коли щадить в українській установі
 нагоду до того дає: **Кредитівка “Самопоміч”**
558 Summit Ave., Jersey City, N.J. 07303

СПОМИНИ З ТАБОРУ

1981 року юнацький табір на "Вовчій Тропі" почався 10-го липня. Я був між розвідувачами. Маючи 13 літ, я був наймолодший з розвідувачів, між якими найстарший мав 17 років. Тому, що я був наймолодший і найменший, усі мене дрили. Першого дня табору ми самі варили собі вечерю. Моїми товаришами "по шатрі" були Іко Лабунька, Адріан Захаріяевич і Андрій Телепко. Перших кілька днів всі взаємно пізнавалися: дуже я здружився з "Вуді" — дятелем. Не можу собі пригадати, як йому на ім'я, бо всі його кликали "Вуді". Теж я сильно заприятелював з Іком, якого всі добре знають в Малій Семінарії в Римі. Він власне мені багато розказав про Малу Семінарію та про Рим: які місця оглядати, що треба найкраще вивчати.

Другого вечора на таборі ми мали вечерню з дівчатами. Я не мав товаришки, тому трохи нудився. За цілий табір відбули ми чотири такі вечірки, з яких дві були несподівані. Також відбули ми чотири нічні алярми.

Одного дня припало розвідувачам провадити денним порядком табору: я був призначений до медпункту. Якраз тоді Л. Кулинич, мій друг "по лавці", був хворий. Більшу частину дня говорив я з ним і випитував про Малу Семінарію. Добре, що він виздоровів перед закриттям табору, даючи мені більше часу спануватися. На за-

кінчення табору я здобув, враз із таборовою відзнакою, високу оцінку за поведінку і друге місце з красномовства.

пл. розв. Адріан Геврик
Пластова група в Римі.

КРАЙОВИЙ ПЛАСТОВИЙ ТАБІР УЧАСНИКІВ У МАНІТОБІ

Закінчився ще один весело проведений табір. На нашому таборі "Роверами за слідами", їздячи на колесах, ми відвідали малі українські поселення — Ольга, Город, Січ і Запоріжжя, де було багато історичних пам'яток, таких, як: хати, церкви й школи.

Я з моїми новими товаришами дуже весело провів цей табір.

Вже пройшло 3 місяці, відколи табір закінчився, але всіх я ще виразно зберігаю у своїй пам'яті й я певний, що ще довго буду зберігати.

Я певний, що всі цей табір приємно провели та що не можуть дочекатися наступної зустрічі з його учасниками.

Хочу всім моїм товаришам з Монреалю, Оттави, Вінніпегу, Едмонтону й з Торонта, а особливо Ларисі Н., "Отаманові" Михайлові, друзі Лесі, й Марті, і друзям Юркові Х., Андрієві Х., Юркові І., Бориславові Б. і Романові К. подякувати за приємно проведені дні та за незабутні споми-ни з цього табору. Скоб!

Пл. учасник Василь Салючок

І. з. Іван Цукорон, Торонто

МОЄ ТАБОРУВАННЯ

Щочотири роки канадський Пласт організує т.зв. крайові пластові зустрічі, тобто один крайовий табір для всіх пластових прихильників, учасників, розвідувачів, ну і для всіх скобів. 1981 року припадав час на таку зустріч, тому я рішив поїхати на той табір.

Табір мав бути "велосипедний" та тривати два тижні. Я випонив усі потрібні формуляри і вислав до Крайової Старшини. В міжчасі я зробив пляни поїхати до міста Едмонтону (там я жив досі, лише минулого року ми перенеслися на острів князя Едварда), щоб провести ванації з друзями. Ну, сів я на літан, пролетів отих 7 годин до Едмонтону, де був тиждень, як прийшов час їхати на табір. Яка мука їхати поїздом 900 миль! Постійно сидження на найневигідніших сидженнях, які лише можуть існувати. Але я це стер з пам'яті сподіючись гарних таборових днів. На жаль, не все сталося так, як я сподівався.

По-перше, табір не проходив у найбільш ідеальній місцевості: дороги були з шутру й було дуже невідгідно, а то і небезпечно ними їхати. Не один впав і поважно поранився, їдучи на них ровером.

По-друге, їна була зле запланована, тому що ми щодня їли "спем" і... нашу.

По-третє, прогулянки не були цікаві, короткі і не вимагали порядного роверування.

Очевидно були й позитиви. Я мав можливість стрінати нових товаришів і товаришок, слав 5 проб вмілостей, побачив частину Канади в якій я ще ніколи не був, а що найважливіше став я членом елітарної політичної організації п.н. "Козацьке Насліддя". Погода під час таборування була задовільна, гаряча — 29° кожного дня.

Не знаю — як маю сказати по тому таборі, але мій батько розвіяв мої сумніви: "Сину, якщо на таборі трапилася тобі лише одна добра річ, то табір був успішний!"

пл. юн.Марно Мариняк
Пластова група в Римі.

"Пласт наша гордість і мрія"

Це була моя перша подорож у США, і я був дуже мило вражений.

Я, Зенон Ващук, Євген Дувално, Роман Жаровський, Дмитро Перекліта і Любомир Хабурський разом з "провідниками" — Андрієм Переклітою, Юрієм Іванчишином, Тарасом Снігурою і Марком Джуглеем поїхали до США бавитися та зустріти американських юначок. Але по-правді це не була сама забава. Ми були єдині пластуни з Канади й Станиця Торонто нам фінансово допомогла, щоб ми здобули славу не тільки для Пласту Торонто, але й для цілої Канади.

"Опиши пластову працю в підпіллі" або "Чому Польща хотіла розв'язати Пласт" та кільканадцять інших питань стали нашою відповідальністю, коли

ми вибралися в нашу далеку (снігом вкриту) дорогу. Кожний з нас, крім "провідників", пересидів довгі години, вчившись при пластових паперах.

Це була моя перша (з багатьох майбутніх, якщо Бог пощастить) Орликіяда. І я ніколи не забуду тієї неділі 8-го листопада, коли ми вийшли на сцену відповідати п'ять питань. Один за одним кожен з нас відповів по найліпших наших спроможностях. Тоді прийшло Любомирові подати на кінці підсумки. Після кількох хвилин, коли він нарешті скінчив свої чудові уточнення, ціла зала тан вигукнула несподіваними для нас оплесками, що ми всі чулися ніби на найвищому версі в світі.

Учасники XX-ої Орликіяди, Загін ч. 5 з Торонто з виховниками: зліва — Любомир Хабурський, Дмитро Перекліта, Зенон Ващук, Роман Жаровський, Євген Дувално, Тарас Снігур (виховник), Роман Андрусян, Андрій Перекліта (вих.), Марко Джуглей (вих.), Юрій Іванчишин (вих.).

Наша сценка була не зла, але конкуренція була така несамолюбна, вона забрала наші всі інтелектуальні сили при питаннях, щоб здобути перше місце. (Я не годен самому собі відмовити похвали й слави). Ми здобули перше місце на цілий континент. Торонто здобуло його ще й минулого року. А ми ще до того виграли й гетьманича. Нашого Євгена Дувална обрано понад всіма іншими кандидатами. Але справді найважливіша справа не була тільки сам змаг. Ми хотіли зустріти американських пластунів (особливо дівчат). Всі вони (чи майже всі) пластуни нас радо вітали (особливо дівчата). Але найбільше приязними були пластуни й пластунки з Дітройту

— може тому, що Дітройт близько Торонто. Та це жарт. Всі були дуже товариські — з Нью-Йорку, Філадельфії, з Ньюарку — всі, може тільки трохи сердечнішими були Дітройтці.

Харчі не були світової слави, але це неважливе. Забава була дуже весела. Дівчата прекрасні. А краєвид, зокрема вдень, ще гарніший.

Та й гори не виглядали також зле. На тій Орликіяді я не тільки навчився про Орлика, і про красу, зазнав приязні американських пластунок, але й таного:

"То зрозумій, Іване, ідеї Пласту не є перестарілі".

"Нічого злого нема з тим одностроєм — за нього ж жорстоко карали

Гетьманич XX-ої Орликіяди (7-8 листопада 1981 р.) пл. розв. Євген Дувално.

колись поляни" і "щоб гордо прямувати в майбутнє, нам треба зрозуміти минуле". "Наш прапор вже на ратуші!"

"Чи ви з нами?!"

"А перше каву".

пл. учас. Роман Андрусян
Гурток "Рись", XV Курінь
ім. Івана Чмори, Торонто.

ПАНІ АДРІЯННА ЛИСАК У НАШОМУ ТАБОРІ

До нас 23 липня на ватру прибула п. Адріянна Лисак — відома малярка. Усі юначки багато навчилися про мистецтво, багато того, чого вони ще не знали. Всі уважно слухали як Пані Лисак розповідала про різні роди мистецтва. Недавно вона почала малювати на склі. Її мистецтво є на природні теми, хоч вони абстрактні. Пані Лисак прочитала нам також свої вірші.

Другого дня ми відвідали хату пані Лисак. Вона нам показала всі свої картини. Кожна кімната в хаті мала бодай по три картини. Вона також нам пояснювала свої способи мистецтва, як вона їх творить.

Ми були дуже вдоволені, дуже нам подобалося бути з нею. Думаю, що ми нове знання запам'ятаємо на завжди.

пл. прих.
Гануся Левицьна, Монтреал

Розгадка шаради, що поміщена на стор. IV (Зміст) цього числа:
До-мі-но. 2. До-ло-то. Вино-град.

КРАЙОВИЙ ТАБІР ПРИХИЛЬНИКІВ/НИЦЬ У СВІТЛИНАХ

Крайові табори прихильниць і прихильників, що відбувалися останнього року на оселі Батурин в Канаді мали багато гарних хвилин, з якими може ще поділяться учасники на сторінках нашого журналу. Але тепер одержали

ми ряд світлин від комендантки табору прихильниць пл. сен. Соні Скрипник wraz із дуже гарним привітом. Може ті знімки, пригадають учасникам їхні переживання і ми дістанемо ще багато дописів про ті два табори?

Прихильниці в кухні:
Таня Ков і Оксана
Вавришин.

Табір прихильників під напличною, оселя Батурин

Табір прихильників при заняттях

Табір прихильниць під час гутірки в лісі

Учасниці табору прихильниць при підвечірну

Прихильниці ставлять щоглу

Табір прихильниць при іграх і забавах

Учасниці табору прихильниць. Зліва на право: пл. прих.: Соня Михайлюк, Оксана Боровин, Люба Гринюк, Рома Андронин, Ірина Ковалів.

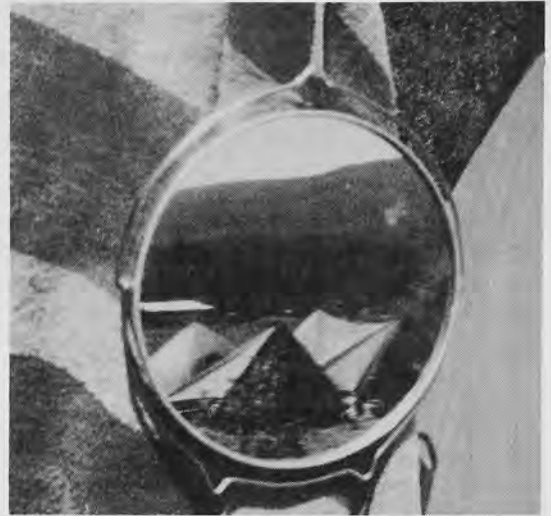
У ТАБОРІ

На нашому таборі було досить добре. Кожного ранку ми вставали в сьомій годині. Ми мали молитву, а потім сніданок. Впорядку ніхто із нас не любив. Ми ходили на дві прогулянки, одна з них була дводенна. Як ми мали йти на дводенну погулянку, падав дощ і ми пішли аж на другий день. Як було тепло, ми йшли кожного дня плавати.

Ми мали багато роботи, бо мусіли викопати лятину, зробити браму і кухню. Як ми прийшли до табору, то перше мусіли поставити шатра, щоб вони стояли. Ми навчилися на таборі як рубати дерево, різати пилкою і ножем. На ватрах ми співали пісні та робили скечі. На гутірки ми були поділені на п'ять груп, наша група називалася "Лісові Чорти".

Ми мали різні напади. Перший був о другій годині ночі. Ми мали бальони з водою і кричали "напад" та кидали бальони. Один із них ударив паню С. Скрипник.

пл. прих. Тарас Левчин

В таборі юначон завжди є дзеркало

ЗА СЛІДАМИ ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКИХ ПІОНЕРІВ

Минулого літа Крайовий Табір Учасників у Канаді відвідував поселення українських піонерів в Західній Манітобі в околиці туризму гірським народним парком (Riding Mountain National Park).

Одне місце, що його поборжно зберігають піонери — це могила перших піонерів. Біля могили є напис. Він пояснює, що у травні 1898 року померло від шкарлятини сорок двоє дітей і трьох дорослих. Це була частина першої групи українських піонерів, що оселилися в цій околиці. На знімках видно перший пам'ятник і теперішній з двомовним написом, що пояснює цю трагічну подію у житті наших перших поселенців.

Ст. пл. Юрій Іванчишин, Торонто

Крайовий Табір Учасників в Манітобі на могилі померлих 42 дітей

Пластовий апель в Мелбурні

Святочний апель Станиці, присвячений бл. п. композитора Вол. Івасюка, відбувся 14. 6. 1981 р. в залі Патріарха Йосифа в Мелбурні. Це був день Зелених Свят в пошану пам'яті поляглих героїв.

Зараз після панахиди, відбувся пластовий базар, а відтак апель. Голова Станиці, пл. сен. Л. Когут, відкрив святкове зібрання молитвою "Царю Небесний" і пластовим гимном розпочато програму дня.

Станичний коротким словом пояснив присутнім обставини смерті молодого композитора В. Івасюка. Його підступно замордовано за те, що служив українській культурі й музиці, що відмовився служити советській владі. Однохвилинною мовчанкою вшановано пам'ять помершого. Реферат про його життя і діяльність відчитала ст. пл. Н. Добротвір, а юн. П. Цабанюк продеклямувала вірш "Пісня буде поміж нас". Юн. Ю. Кметь продеклямувала пісню "Червона Рута", а юначки проспівали її. Ст. пл. Г. Бучма відчитала денний наказ станиці. З уладу Новацтва до Юнацтва перейшли: Хр. Кметь, К. Савчак, Т. Сліпецька, Т. Варцаба, Л. Гімелрайх, Т. Юхима, А. Корінь, Д. Кутний, І. Подольчан, Е. Ляхович, С. Стеля і М. Радова.

Першу пробу здобули й склали присягу юначки: О. Савчак, С. Венгринович, Л. Стеля, В. Юхима, Н. Кандибко, А. Улегла, Г. Кметь, К. Сліпецька, Г. Цюріч і М. Морісей. Присягу перевела референтка юнацтва пл. сен. Н. Гриневич.

Нагороди за найкращі писанки дістали юначки: К. Сліпецька, С. Венгринович і П. Цабанюк.

Нагороди за вмілості (за писанки) з новацтва дістали: Т. Сліпецька, Хр. Кметь і Н. Бень. Відзначення за "Пластову поставу" дістали юначки: Г. Данилюк, О. Савчак, Ю. Кметь і П. Цабанюк. Старшо-пластунські грамоти за виховну працю для новачок дістали: ст. пл. Хр. Гриневич і ст. пл. Ір. Цабанюк. За працю для новачків дістали відзначення пл. сен. А. Нойгебавер і пл. сен. Квас, а за працю у юнацтві ст. пл. І. Дроздовська і ст. пл. І. Баран.

В Апель звернено увагу на підготовчі праці Станиці до Ювілейної Зустрічі, яка відбулася на Соколі 1981 року. У зв'язку з цим Станиця приступила до будови двох "нолиб" для новацтва. Обрано будівельний комітет у складі О. Дроздовський і О. Венгринович.

Пісню Закарпатських пластунів закінчено імпрезу. Командою провадив ст. пл. Юра Тиблевич. Понад 120 пластунів і численні батьки взяли участь в Апель.

П. Цюпан

ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ ВІКТОРІЇ Спортовий апель

Провід Станиці відбув свій останній апель перед таборами в дні 7. 12. 1980 на спортовій площі в Ессендоні. Це т.зв. спортовий апель, який відбувається щороку в грудні і присвячений спортовим змаганням станиці. Апель відкрив голова Станиці пл. сен. Л. Когут, а пл. сен. М. Семків відчитала накази і порядок апелю.

До новацького уладу прийнято в 1981 році 12 хлопців і 14 дівчат — разом 26 осіб поповнили ряди новацтва. З юнацького уладу переведено до старшопластунського 11 осіб, а саме: Т. Ноцаба, Т. Шевченко, Т. Ставова, І. Улегла, Л. Коваль, О. Бойчук, Л. Філонюк, О. Соколовська, І. Камінський, І. Красновський і П. Котовський. Відтак відбулися спортові змагання по уладах. Апель закінчився в прискоренім часі, бо всі пластуні пішли на панахиду за бл. п. М. Осідача, визначного і заслуженого для Пласту сеніора та учасника Листопадового Зриву в 1918 році у Львові. Ще три тижні перед тим промовляв на Листопадовім святі, влаштованім Пластовою Станицею. На другий день пластуні масово взяли участь у похоронах, та пісню "Ніч вже йде" попрощали на вічну ватру Покійного.

СІДНЕЙСЬКА ХРОНІКА Пластові гагілки

(ЯМ). — Українські гагілки, хоровади зі співами, що їх виводять дівчата на Великдень під церквами, мають вне свою традицію в Сідней.

Першим був спільний виступ дівчат з Пласту й СУМу, підготований п. Жилою з Канади, що деякий час жила в Сідней, і п. Н. Теодорич.

Коли ж постав Церковний Молодечий Хор, сс. Василіянки рік-річно підготовляють з дівчатами з хору виступи гагілок.

Але крім виступів Церковного Молодечого Хору існує вже три роки Пластовий гурток з 16 дівчат, який веде енергійна Ксеня Теодорович, вона теж і голова студентів Сіднейського університету. Цей гурток виступає в гуцульських уборах під обидвома нашими церквами.

На минулорічному "Істер Шов", на запрошення Департаменту Освіти, група Ксені Теодорович виступала з великим успіхом, репрезентуючи українську культуру.

В 1981 році виступали теж і біля української католицької церкви, збираючи добровільні датки на Пластову Домівку.

Пласт дуже рідко проявляє себе назовні і для пересічного нашого громадянина він пов'язаний майже виключно з таборами. То ж пластову гагілкуву групу треба вітати як молоду мистецьку одиницю, а Ксені Теодорович побажати гарних успіхів і в майбутньому.

Напис кольоровими красками — малювала товаришка і Адя Старух.

Я щойно відбула табір у Північному Колінс, оселя "Новий Сокіл", Бофало. Це був мій перший табір, в якому я була розвідувачкою, бо щойно перед табором я здобула другу пробу.

Мені дуже сподобався табір. Назва його по-англійському "Інвісібл спіріт". Ми запросили д-р Ніну Караванську до табору, бо вона була для нас тим "нескореним духом". Вона недавно була визволена з в'язниці в Україні.

Багато товаришок я пізнала з інших стейтів, а навіть країн (з Канади). Всі ми добре товаришували. Першого тижня ми плели вінки на свято Купала, приготувалися до хрещення таборів і будували брами. Одна брама була для цілого табору, а друга для розвідувачок. Ми назвали себе "Яворівка". Це є назва стібу вишивання. Мали ще одну назву "Двері". Це неповання назва. Я і ще одна моя дуже добра приятельна видумали слова до однієї "рок і рол" пісні. Я вам поспіваю. Ми мали навіть свою власну маленьку щоглу. Кожного ранку ми підносили маленький прапор і співали "Двері".

Другого дня ми працювали над будовою українського села. Це була велика таємниця. Всі юначки й юнаки завзято працювали. Наше село мало бути імітацією давнього села в Україні. Юнаки збудували хатку, а юначки малювали хату білою барвою. Хатка мала дах із соломи. В ній були гарно помальовані маленькі віконця. Довкруги хати був пліт з латинів і стени, що йшла до дверей хати, а недалеко хатки була криниця з наміничинів і журавель. На лівім боці хатки була церква, трохи схована в лісі. Перед церквою був цвинтар. Хрестини були зроблені з патиць.

В суботу перед "Днем Пластуна" мали ми програму біля села. Всі батьки побачили нашу велику таємницю. Юначки були вбрані у вишивані блюзки і сидючи біля хатки співали дві пісні, а я мала сольо. Вуйко Олько тоді сказав вірш. А потім я й ще дев'ять дівчат виводили хороводи, танці парами під звуки скрипки. Адьо (мій брат) танок танцював. Дівчата знову співали. Новачки й новачки за-танцювали український танець. Новачки були у вишиваних блюзочках, а новачки мали шаравари й сорочки. Тоді стара бабуся вийшла і показувала усім коровай. Нею була одна юначка. З бусею ходили новачки і новачка.

Ми заспівали "Чом ти не прийшов" і юнак та юначка виконували до того рухи. Закінчили ми нашу програму піснею "Виростеш ти сину...". Всім наша програма сподобалася й ми ще раз повторювали її другого дня.

В неділю була програма на "День Пластуна". Всі табори перше маршували, а тоді була програма. Юначки перебралися в вишивані блюзки до гагілок. Гагілки подібні до хороводів, але тільки дівчата співають пісні з рухами. Новачки потім співали, а новачки співали й танцювали гопана. Юнаки переганялися — хто швидше поставить шатро. Очевидно розвідувачі виграли. По всьому ми знову зробили програму з селом для всіх людей.

Третій тиждень дуже скоро минув. Була вечірня й всі забавлялися. Я танцювала з усіма, навіть з братчиками і юначними друзями. Найстарші юначки й юнаки мали "День булави" у вівторок. Я була тільки подруга.

В середу ми мали прогулянку на 12 миль в два боки. Я була перша, що там дісталася з двома юнаками. Ми заспівали пісні для однієї пані, а тоді пішли до річки. Мусіли ми дістатися на другий бік. Я була одна з усіх, що впала й помочилася. Всі жартували, що я може пила алькоголь, бо ніхто інший не впав. Ми собі збудували кухні, а тоді смажили бараболі і м'ясо. А тоді пішли всі купатися під водопад.

В четвер ми поїхали автобусами до озера Дорієн — до такого парну розваги. Там є водний з'їзд. Всі українці пішли туди разом. У п'ятницю мала бути прощальна ватра, але я й одна товаришка хотіли мати ще одну вечірню. Ми підписали петицію до подруг, що хочемо вечірню замість ватри. Вони нам дозволили вечірню.

В суботу після закриття табору всі плакали, бо не хотіли їхати додому. Ми хотіли бути в таборі ще один тиждень, але не могли.

По таборі я мала гарячку, але другого дня було легше. Тато сказав, що я була тільки перемучена. Мама хвора. Вона має бронхіт, але їй кожного дня вже краще.

Я ще туну за табором, але на другий рік я знов поїду. Хотіла я вже піти на вишкіл сестричок, але мені сподобався табір, то я ще буду юначкою один рік.

Написала я вже забагато про табір. Я вже кінчаю.

пл. розв. Тася Старух
 Вашингтон, США.

ЮМПЗ ОРГАНІЗАЦІЙНА КОМІСІЯ

— 1982 ЮВІЛЕЙНОЇ МІЖКРАЙОВОЇ ПЛАСТОВОЇ ЗУСТРІЧІ

ОБІЖНИК Ч. 1

Крайова Пластова Старшина ЗСА, на доручення Головної Пластової Булави, взяла на себе обов'язок відзначити 70-ті РОКОВИНИ ПЛАСТОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ в рамках "ЮВІЛЕЙНОЇ МІЖКРАЙОВОЇ ПЛАСТОВОЇ ЗУСТРІЧІ 1982" (ЮМПЗ-82) зі співучастю всіх пластових організацій у діаспорі.

1. Господарем і організатором ЮМПЗ-82 є Крайова Пластова Старшина в ЗСА. Крайова Пластова Старшина в Канаді запрошена до співпраці в організації ЮМПЗ-82.

2. Час ЮМПЗ-82: від 14 серпня до 22 серпня 1982 року.

3. Місце: Пластова Оселя "Вовча Тропа" в Іст Четгем, Н. Й., США.

4. Гасло Ювілейного Рону:

"Пластова одність і братерство".

5. Гасло Зустрічі:

"Минулого не можна відібрати, а є і ще майбутнє"
— Микола Руденко

6. Участь у ЮМПЗ-82 беруть:

Улади Пластунів Новаків і Новачок (від закінченого 9 року життя. Число учасників обмежене до 40 новаків та 40 новачок)

Улади Пластунів Юнаків і Юначок

Улади Старших Пластунів та Пластунук

Улад Пластового Сеніорату

Запрошені українські молодечі організації та іншонаціональні снавтські організації.

Гості та батьки.

7. ОРГАНІЗАЦІЙНА КОМІСІЯ ЮМПЗ-82

Крайова Пластова Старшина в ЗСА покликала на голову Організаційної Комісії ЮМПЗ-82 пл. сен. Андрія Ластовецького та затвердила його і членів Президії ОК ЮМПЗ-82 на Пленарному засіданні КПС в дні 17 вересня 1981 р. в такому складі:

голова ОК ЮМПЗ-82 — пл. сен. Андрій Ластовецький

заступник голови — пл. сен. Мирослав Лозинський

заступник голови — пл. сен. Олександр Черник

заступник голови — пл. сен. Христина Навроцька

представник КПС Канади — вільне місце

комендант Зустрічі — вільне місце

секретар — ст. пл. Оксана Сидоряк

технічний секретар — пл. сен. Володимир Корнага

фінансовий референт — пл. сен. Дмитро Носович

Крайовий Ком. Пластунів — пл. сен. Михайло Мочула

Крайова Ком. Пластунук — пл. сен. Ірина Куровицька

референт новацтва — ст. пл. Мотря Бойко

референт УСП — ст. пл. Роман Юзенів

референт УПС — вільне місце

референт Пластприяту — п. Петро Дармограй

представник оселі "Вовча Тропа" — п. Михайло Савицький.

Організаційна Комісія ЮМПЗ-82 на своєму першому засіданні покликала на коменданта табору юнаків — пл. сен. Петра Содоля, комендантку табору юначок — ст. пл.

Марію Мотиль, на другому засід. коменданта табору новаків — ст. пл. Тараса Новча, комендантку табору новачок — пл. сен. Сою Слободян.

ОК ЮМПЗ-82 покликала також до життя Програмову Комісію, яку очолила пл. сен. Христина Навроцька та до якої входять тепер з рамени свого уряду Крайові Коменданти, представник Канади, назначений КПСтаршиною Канади та коменданти усіх підтаборів ЮМПЗ-82.

З часом склад Програмової Комісії поширяться, щоб охопити всі ділянки програми ЮМПЗ-82.

Президія ОК ЮМПЗ-82 рівнож поширять склад ОК ЮМПЗ-82, щоб охопити усі допоміжні ділянки у переведенні підготовки ЮМПЗ-82, як і самої Зустрічі.

8. ОБІЖНИКИ ОК ЮМПЗ-82

Усі доручення, повідомлення про ЮМПЗ-82 відтепер подаватимуться в обіжниках ОК ЮМПЗ-82, які будуть розсилані до усіх Крайових Пластових Старшин та до проводів усіх Куренів УСП і УПС.

На терені ЗСА обіжники одержуватимуть: станичні, кошові — КВД, зв'язкові, гніздові, осередкові УСП і УПС та голови гуртків Пластприяту.

Обіжники на терен Канади на прохання КПСтаршини Канади висилатимуться до канцелярії Крайової Пластової Старшини Канади в Торонті для дальшого розподілу.

Прохається усіх вичислених, що мають діставати обіжники ОК ЮМПЗ-82 подавати безпосередні адреси (та зміни адрес) до ОК ЮМПЗ-82 якнайскорше, щоб запевнити тісний контакт між ОК ЮМПЗ-82 і тереном.

Адреса Організаційної Комісії ЮМПЗ-82:

ОК ЮМПЗ-82

Телефон: (212) 475-6960

PLAST INC.

140 Second Ave.

New York, N. Y. 10003 USA

9. ПРОГРАМА ЮМПЗ-82

В програму Зустрічі, крім офіційної частини (церемонія), входитиме табірництво, мандрівництво, спорт, містечкські виступи та покази пластової вправності, ватри, спів, дні пластової дружби, виставки-експонати, зустріч з чужинецькими снавтами та зустріч з українським громадянством.

Точні дані про програму і поодинокі пункти будуть подані в дальших обіжниках.

10. ТАБОРУВАННЯ

Усі учасники Зустрічі таборуватимуть своїми уладами. Новацтво таборуватиме в приміщеннях пластової оселі.

Юнацтво таборуватиме у своїх шатрах, під опікою своїх впорядників.

Таборування в юнацьких підтаборах буде гуртками та за пластовими ступенями (пластуни прихильники й учасники; пластуни розвідувачі й сноби (це саме відноситься до уладу пластунук), а не "матерніми" куренями.

Гуртки кожної станиці будуть приділені до окремих "ювілейних куренів".

Старше пластуство таборуватиме в двох окремих підтаборах під власними шатрами і під окремим проводом.

Сеніори таборуватимуть в окремому підтаборі під власними шатрами і під окремим проводом.

Пластприят, гості й батьки таборуватимуть в окремому підтаборі під окремим проводом.

На час Зустрічі передбачується замовлення приміщень в місцевих готелях-мотелях для гостей. З огляду на обмежену кількість приміщень в готелях-мотелях чи "під дахом" на оселі, заохочуємо усіх дорослих учасників Зустрічі подбати про власні шатра.

11. ХАРЧУВАННЯ

Новацтво та Провід Зустрічі харчуватиметься в постійній кухні Оселі.

Юнацтво приготує собі їжу з харчових продуктів, що будуть доставлені й приділені до поодиноких підтаборів щоденно. Спосіб варення та передбачене меню буде подане в дальших обіжниках.

Пластові табори УСП, УПС, Пластприят, Батьки, Гості, харчуватимуться в постійнім буфеті в заряді оселі "Вовча Тропа".

Курені УСП і УПС, що бажають самі приготувати собі їжу з харчових продуктів, що будуть доставлені щоденно, мусять про це повідомити заздалегідь при реєстрації. ОК ЮМПЗ-82.

Оселя дуже заохочує Курені УСП і УПС самими приготувати харчі, щоб в цей спосіб знизити велику кількість тих, що потребують готового прохарчування.

12. РЕЄСТРАЦІЯ

Реєстрація новацтва, юнацтва, УСП, УПС та Пластприяту до Зустрічі відбуватиметься заздалегідь через **Пластові Станиці** та Референтів Самітників.

Кожний учасник Зустрічі виповнить карту зголошення, вплатить реєстраційну оплату, яку Провід Пластових Станиць перешле ченом зі супровідними списками Станиці до ОК ЮМПЗ-82.

Учасники Зустрічі новацького та юнацького уладу будуть зобов'язані прибути на Зустріч з виповненими медичними картками (приписи місцевого уряду здоров'я).

Передбачений реченець реєстрації — 30 квітня 1982 р. Карти зголошення, реєстраційні списки, медичні карти перешлемо в терен в лютому 1982 р. Точні інформації про реєстрацію будуть подані в дальших обіжниках.

Реєстраційні листи самітники надсилають прямо до канцелярії ОК ЮМПЗ-82.

Щоб уможливити планування, ОК ЮМПЗ-82 прохає усі Станиці терену Канади і ЗСА, як також заморські Крайові Пластові Старшини подати до кінця січня 1982 р. **передбачену** кількість учасників Зустрічі за уладами. Число юнацького Уладу прохаємо подати за пластовими ступеннями (форма до виповнення долучена).

13. Організаційна Комісія ЮМПЗ-82 радіє, що на день 1 листопада 1981 року такі Курені зголосили свою охоту й готовість включитися в організаційну підготовку Зустрічі, як теж її переведення під наглядом Проводу ЮМПЗ-82:

Курені УСП і УПС **Лісові Чорти**: виховна праця в таборі юнаків, мандрівки в терен.

Курінь УСП **Побратими**: виховна праця в таборі, мандрівки в терен.

Курені УСП і УПС **Бурлани**: підготовка й переведення ватер.

Курені УСП і УПС **Червона Калина**: Спорт і товариські фестивалі.

Курені УСП і УПС **Чорноморці**: спорт, теренова гра, морське пластування.

Курені УСП і УПС **Орден Хрестоносців**: виховна праця в таб. юнаків.

Курені УСП і УПС **Хмельничени**: Поряднова служба, Курінь УПС **Сіроманці**: Одноднівки, покази фільмів, Курінь УСП **Ті, що Греблі Рвуть**: Виховна праця в таборі юначок.

Курінь УПС **Ті, що Греблі Рвуть**: мистецький виступ, Курені УСП і УПС **Перші Стені**: виховна праця в таборі юначок, мандрівка в терен для скобів і вірлиць.

Курені УСП і УПС **Нягині**: новацька програма.

Курені УСП і УПС **Чортополохи**: виховна праця в таборі юначок.

Курені УСП і УПС **Мавки**: реєстрація.

Курені УСП і УПС **Верховинки**: опіка над гістьми і їхня програма.

ОК ЮМПЗ-82 висловлює подяку усім зголошеним до співпраці та закликає усіх, що ще не зголосили своєї готовності, приступити до помочі в організації Ювілейної Зустрічі 1982 року.

Рівнож звертаємося до усіх Станиць та Куренів УСП і УПС подати ОК ЮМПЗ-82 імена й адреси **пластунів лінарів та медсестер**, до яких можна звертатися з проханням включитися в медичну опіку молоді в часі Ювілейної Зустрічі — 1982 року.

"Спільними силами, підготуємо для нашої молоді та наших дітей, незабутнє переживання — ЮМПЗ — у серпні 1982 року".

СКОБ!

Організаційна Комісія ЮМПЗ-82:

пл. сен. **Володимир Корнага**, технічний секретар

ст. пл. **Оксана Сидорян**, секретар

пл. сен. **Андрій Ластовецький**, голова ОК

Українська Кредитова Кооператива
"САМОПОМІЧ"
у Філадельфії
4814 N. Broad Street
Philadelphia, PA 19141
Phone: GL5-8770

Приймає ощадності, дає позички

Урядові години:

Понеділок закрито	четвер 9 - 12
Вівторок 9 - 12	п'ятниця 3 - 8
Середа 3 - 8	субота 9 - 12

СПИСОК ДАТКІВ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ЮНАКА",

які вплинули до 1 грудня 1981 р.

Австралія:

Замість квітів на могилу
(Дивись посмертні згадки) \$50.00

Канада:
(Дивись окреме оголошення) 25.00

США:
пл. сен. Іван Р. Костюк 10.00
Замість квітів на могилу 205.00
(Дивись посмертні згадки) 40.00
Разом: 330.00

Датки на спільний пресовий фонд пл. журналів 315.00
(Дивись посмертні згадки)

Усе разом: \$645.00

пл. сен. Іван Р. Костюк передав на пресовий фонд "Юнака" неприйнятий зворот коштів реєстрації на 15 Крайовий Пластовий З'їзд США, в сумі \$10.00.

На пресовий фонд "Юнака" склала 25 дол.
мати Гетьманської Вірлиці Дарусі Градюк

І. Логвиненко, Едмонтон, Канада

Усім жертводавцям щире спасибі!

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

пл. сен. д-ра **МИКОЛИ КУЗЬМОВИЧА**
склали на пресовий фонд "Юнака":

\$30.00 — пл. сен. Наталка і ст. пл. Христя і Оленка Гриневичі, Мелборн, Австралія

по \$25.00 — Марія Кузів, Геддонфілд, США, пл. сен. Ля-риси і Любомир Онишкевичі, Трентон, США;

\$20.00 — пл. сен. М. і У. Строконь, Савт Стретфілд, Австралія;

\$10.00 — пл. сен. Володимир і Марія Барагури, Вудгейвен, США;

по \$10.00: пл. сен. Ніна і Петро Пясецькі; пл. сен. Ірина Кравців. (\$20.00) пл. сен. Галина і Володимир Хамули

Разом: \$150.00

Замість квітів на могилу
бл. п. **БРАТИВ**
інж. РОМАНА ЛЕВИЦЬКОГО
і
інж. ТЕОДОРА ЛЕВИЦЬКОГО

для відзначення їх славної пам'яті
склали на фонд Пластового Видавництва:
по \$25.00 — Віра і Ярослав Левицькі, Галина і Іван Р.
Костюки;

по \$10.00 — Филимон Калитчук, Дарія і Дмитро Кузини,
Ярослава і Ярослав Лабки, Леся і Євген Обаранці,
Віра і Теодосій Сендзінки, Павлина Скремета;
\$5.00 — Ірина і Андрій Турчини.

Разом: \$115.00

Згідно завіщання Покійників \$200.00

Разом переслав пл. сен. Іван Р. Костюк до Пл.

Видавництва: \$315.00

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

пл. сен. **ВОЛОДИМИРА МЕЛЬНИКА**

складаємо 25 дол. на пресовий фонд журналу "Юнак".
Управа Гуртка Емеритів "Осілля Квітня" у Філадельфії

В пам'ять нашого Дорогого і Високоповажаного Друга,
Виховника та Улюбленого Приятеля

св. п.

пл. сен. д-ра **ОСИПА БОЙЧУКА**
і Його Дорогої нам Дружини

св. п.

пл. сен. **ДАРІЇ БОЙЧУК**
складаємо 100 дол. на пресовий фонд "Юнака".

ст. пл. д-р **Оксана Балтарович, Гр.**

ст. пл. д-р **Леся Балтарович, Гр.**
(Філадельфія, США)

Замість квітів на могилу

св. п.

ІВАНА СКВІРТНЯНСЬКОГО

Батька нашої членки — **ІРЕНИ СТЕЦУРИ**
складаємо 20 дол. на пресовий фонд "Юнака".
18 Курінь УПС-он "Верховини"

Купно і продаж реальностей
Оцінка (валюація) реальностей
Аранжування, купно і продаж
мортгеджів
Загальна асекурація

R. CHOLKAN & CO. LIMITED
Realtor — Insurance Agent

527 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 532-4404
2336 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 763-5555
4984 Dundas St. W. Etobicoke — Tel.: 236-2666

INSURANCE:
2336-A Bloor St. W. — Toronto — Tel. 763-5666

Хто з Вас подорожує

- літаком • кораблем • поїздом • автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюро

МАРКІЯНА КОГУТА

і

ІГОРЯ КУРИЛІВА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto M6H 1N2, Ont.

Telephone: 535-2135 & 535-2136

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ

та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ

власниками якої є

Ірина і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto, Ontario

Tel.: EM 8-4235

Пластун Ти, юнак?
ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!
Щадити щоденно учись!

Як будеш студент,
Той доляр, той цент
Тобі допоможе колись
Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ
ПЛАТИМО 6%
- ЦЕРТИФІКАТИ ЗАРОБЛЯТЬ
ВІД 6 1/2 до 9%

**ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“
У ЧІКАГО**

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСУНИ і ПЛАСУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

**Українська
Кредитова Спілка**

Центрاليا: 295 College St., Toronto, Ont. M5T 1S2

Tel.: 922-1402 & 922-2797

Відділ: 3635 Cawthra Road (біля Української
Католицької Церкви,
Tel.: 272-0468

Відділ: 2397 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Tel.: 762-6961

Корисні умови для вкладів і позичок. Наше завдання помагати членам в економічних справах порадами і фінансово.

Наша справа — служити членам!

**Друкарня
КИЇВ**

виконує
всякі
друкарські
роботи.

Друкуємо

- книжки
- часописи
- летючки
- афіші
- весільні запрошення
- фірмові друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 537-5572

2466 DUNDAS St. West, TORONTO, ONT. M6P 1W9

Праця і ощадність забезпечать
Вашу майбутність!

Пластуні і Пластунни,
учні свято-миколаївських шкіл,
складайте свої ощадності у

**СВЯТО-МИКОЛАЇВСЬКИЙ
КРЕДИТОВІЙ СПІЛЦІ.**

Спілка приміщується в будинку
Вашої школи і є відкрита від
год. 10 до 1 по полудні.

4 Bellwoods Ave., Tel.: 366-4529
Toronto, Ont. M6J 2P4

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

YUNAK Magazine

2199 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 1N2, Canada

RETURN POSTAGE GUARANTEED

Ціна \$1.50

СИНИЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТИВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВІНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

“... виховання — це надавання думкам і почуванням якогось напрямку”, — каже Олександр Тисовський-Дрот. Пластова преса саме й сприяє виконанню цього завдання.

Читайте ж і СВОЄЧАСНО передплачуйте свої журнали!

ГОТУЙСЬ — журнал новачок і новин та дітей до 12 року життя;

ЮНАК — для пластового юнацтва й загалу української молоді;

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ — журнал дорослого членства Пласту, Пластприяту і загалу батьків, які цікавляться вихованням і громадськими справами.

БОРСУК

ЇЖАК

КАЖАН

БОБЕР

САЙГAK

ЛИС

РИСЬ

ЗАЄЦЬ

ВЕДМІДЬ

ВОВК

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ОПЕНЬ

**КРАМНИЦЯ
ПЛАСТОВОГО ПОСТАЧАННЯ Пл. СТАНИЦІ ТОРОНТО**

Має на складі

ОДНОСТРОЇ ДЛЯ ЧЛЕНІВ УСІХ ПЛАСТОВИХ УЛАДІВ
ХУСТКИ, ПОЯСИ, ВСІ ВІДЗНАКИ • Пл. ПРОБ,
ЛЕЛІЙКИ, СВИСТКИ, КОМПАСИ, БЕРЕТКИ,
Пл. ПІДРУЧНИКИ

2199 Bloor St. West M6S 1N2
Пл.станіцям при замовленні відзнак на суму
понад \$25. — даємо 10% знижку.

Нове на полицях: гаптовані відзнаки вмілостей для УПН
відзнаки: подані на обкладинці, ціна по \$2.50, інші — \$3.00.